

Гора між нами
Чарльз Мартін

У Солт-Лейк-Сіті вирує негода. В аеропорту скасували всі рейси, а пасажири опинились у полоні снігової бурі. Журналістка Ешлі Нокс, яка має встигнути на свою передвесільну вечерю, та хірург Бен Пейн, що поспішає на важливу операцію, вирішують летіти на невеликому приватному літаку. На Ешлі вдома чекає наречений, Бен сумує за коханою дружиною. Під час польоту пілот помирає від серцевого нападу, і літак зазнає катастрофи в одному з найбільш віддалених куточків США на висоті понад 3000 метрів. Пасажири, двоє ледь знайомих людей, залишилися сам на сам посеред засніжених гір. Допомоги чекати нізвідки. Вони повинні негайно вибратися звідси. Але для цього потрібні неймовірні зусилля...

Чарльз Мартін

Гора між нами

© Charles Martin, 2010

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2017

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художне оформлення, 2017

Видаеться з дозволу Crown Business, an imprint of the Crown Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC та Synopsis Literary Agency

Публікується за сприяння Yates & Yates, LLP, attorneys and counselors, Orange, CA, www.yates2.com

* * *

Гора між нами

Присвячується Крісу Фірбі

Ця книжка є художнім твором, і всі імена, місця, персонажі й події вигадано або ж використано суто з художньою метою. Усі збіги з реальними подіями, людьми та місцями випадкові.

Пролог

Привіт.

Не знаю точно, котра зараз година. Ця штука має записати час. Я кілька хвилин як прокинувся. Ще темно. Не знаю, скільки я був непритомний. Крізь розбите лобове скло падає сніг - у мене обличчя вже кригою взялося. Важко кліпати. Шкіру наче пофарбували. Тільки на смак інакше.

Мене усього трусить... Дихати теж важко. Наче хтось сидить на грудях. Гадаю, два чи три ребра точно зламані. Є підохри, що легеню прохромило кісткою.

Вітер не вщухає, і хвіст фюзеляжу постійно гойдає. Ну, чи що там лишилося від хвоста. Над моєю головою щось шкрябає плексиглас[1 - Мається на увазі оргскло. (Тут і далі прим. перекл., якщо не вказано інше.)] - мабуть, гілка. Звук просто гидотний - наче хтось нігтями дере шкільну дошку. Звідкіляється іззаду теж дме холодом. Раніше там був хвіст. Пахне пальним - мабуть, у баках зосталося чимало. Мене страшенно нудить.

На мені лежить рука. Пальці холодні та перекручені. На одному - тоненька обручка. Це рука Гровера. Він помер ще до того, як літак зачепив дерево. Не знаю, як він примудрився посадити цю пташку і не вбити мене.

Коли ми злітали, температура була близько -10°C . Зараз - не знаю, але на відчуття набагато холодніше. Ми на висоті плюс-мінус три з половиною тисячі метрів. Навряд чи ми встигли пропадати більш як двісті метрів, перш ніж Гровер завалився на крило. Приладова панель не світиться та вся запорошена снігом. Іноді мерехтить індикатор GPS.

Десь тут собака. Хвіст та зуби, а не собака. Шерсть коротка, розміром трохи більша за хлібину. Дихає з якимось моторошним хрипінням. Мабуть, зовсім малий стомився. О, а ось і він! Ходи до мене, хлопчику... Та ні, ні, не сюди. Ось так. Ой, ну добре, лижи, тільки не гарцюй тут. Як тебе звати, малий? Страшно? Розумію, малий, мені теж...

Не пам'ятаю, як звати собаку...

Так, я знову тут. Що, довго я був без тями? Тут зі мною пес - під пахвою гріється, під пальто. Я вже розповідав про нього? Як же його звати?..

Він теж труситься, аж повіки тримтять. Кожного разу, як вие вітер, він підскакує та починає вити у відповідь.

Не можу чітко згадати, як усе сталося. Ми з Гровером розмовляли... Він був за штурвалом... Брав трохи праворуч... Приладова панель світилася синіми та зеленими вогниками. Під нами - суцільна темрява, жодного ліхтаря миль на шістдесят навколо. На борту була жінка - вона квапилася до свого нареченого... У неї мала бути передвесільна вечеरя абощо... Піду пошукаю ії.

Вона непритомна, але серцевиття відчувається. Очі заплющені, набряклі. Зіниці розширені. Мабуть, струс мозку. На обличчі кілька порізів - можливо, доведеться зашивати. У правому плечі точно вивих, а ліве стегно зламане. Перелом закритий, але видно, що нога лежить під неприродним кутом та сильно набрякла. Треба буде перевірити, у якому вона стані, - ось тільки трохи віддихаюся.

Стає дедалі прохолодніше. Мабуть, наближається буря. Треба у щось загорнутися, бо інакше до ранку ми не доживемо. З ногою будемо розбиратися пізніше.

Рейчел... Слухай, я не знаю, скільки у мене ще є часу... я не знаю, чи ми зможемо звідси забратися... але... я беру свої слова назад. Я був неправий. Я розсердився і тому наговорив того. Правда. Ти думала про нас - не про себе. Тепер я це розумію. Ти від самого початку мала рацію. Завжди є шанс.

Завжди.

Розділ перший

Аеропорт Солт-Лейк-Сіті

За дванадцять годин до того

Краєвид був ніякий. Типовий похмурий січневий день. За моєю спиною висів телевізор - там по якомусь каналу передавали новини, і нью-йоркський ведучий розповідав, що аеропорт зачинено через кепські погодні умови. Я притис лоба до скла й подивився на летовище. Хлопці у жовтих комбінезонах розвозили багаж по літаках, і за іхніми маленькими вантажівками з безліччю причепів зміілися довгі доріжки у снігу. Поруч зі мною на пошарпаній шкіряній валізі сидів утомлений пілот і крутив у руках картуз. Вочевидь, ішо сподіався дістатися додому та провести ніч у власному ліжку.

На заході злітну смугу не було видно за хмарами, але зрідка вітер розганяв туман і відкривалися такі собі вікна надії. У Солт-Лейк-Сіті аеропорт

оточений горами. На сході засніжені вершини навіть виступають над хмарами. Я завжди любив гори. На якусь мить я замислився: цікаво, а що там за ними?

Я мав злітати о 18: 07, але, судячи з того, що інші рейси сильно затримують, то мій раніше від завтрашнього ранку не рушить. Якщо рушить узагалі. Спостерігати за червоним написом «Затримано» на табло набридло, і я перейшов у куток зали до стіни. Тут я всівся, дістав теки з історіями хвороби пацієнтів за минулий тиждень та почав на диктофон записувати звіти, діагнози й рекомендації. Загалом я працюю і з дорослими, але наразі більшість тек у моих руках належала дітям. Багато років тому Рейчел – це моя дружина – переконала мене звузити спеціалізацію до спортивних травм у дітей. І вона мала рацію. Я ненавиджу, коли діти шкутильгають, заходячи у мій кабінет, але обожнюю, коли вони вибігають з нього здоровими.

Мені треба було зробити ще кілька записів, але лампочка на диктофоні вже почала блімати червоним, тому я зайшов у крамничку коло термінала по батарейки. Можна було придбати дві батарейки АА за чотири долари або дванадцять за сім, і я обрав другий варіант. Замінивши батарейки у диктофоні, решту я склав до наплічника.

Я щойно з медичної конференції у Колорадо-Спрінгс, куди мене запросили взяти участь в обговоренні теми «Поеднання дитячої ортопедії та медицини катастроф». Мова йшла про реанімаційні заходи й різноманітні психологічні підходи до дітей у складній ситуації. Маю віддати належне організації заходу: у професійному аспекті він мене повністю вдовольнив, а місце було обране просто чудове. Ну, а як приемний бонус – можливість на чотири дні вирватися в гори Колледжійт-Пікс, що поблизу Буена-Віста у Колорадо. Вийшла така собі ділова поїздка з відпочинком у альпіністському стилі. Хтось із лікарів купляє собі «порше», дехто буде величезний будинок, а ще хтось витрачає шалені гроши на гольф-клуб, у який приїздить бодай раз на місяць. А я полюбляю бігати пляжем і ходити в гори. Удома не був уже тиждень.

Прямого рейсу з Колорадо-Спрінгс додому не було, тому я мав летіти через Солт-Лейк-Сіті. Авіаподорожі ніколи не перестануть мене дивувати: летиш на захід, щоб опинитися на сході. Натовп у залі очікування суттєво зменшився – такої пізньої пори в неділю усі вже щонайчастіше вдома вечеряють. Ті ж, хто опинився тут, або чекають коло свого виходу, або сидять у барі з пивом та крильцями й чипсами.

Її хода не могла не привернути моєї уваги. Довгі стрункі ноги, рішучі цілеспрямовані кроки, грація, ритм. Одразу помітно, як ій комфортно у своєму тілі. Вона була десь 175-180 сантиметрів на зріст, мала темне волосся та вродливе обличчя, але складалося враження, що власна зовнішність не надто ії турбує. За віком я б дав ій років тридцять. Щоб краще ії уявити собі, згадайте Вайнону Райдер у «Перерваному житті»[2 – Оригінальна назва фільму «Girl, Interrupted».] чи Джулію Ормонд у «Сабріні»[3 – Ідеться про фільм «Sabrina» 1995 року з Гаррісоном Фордом.]. Не те щоб вона була якась особлива – на Манхеттені повнісінько жінок, які заплатили багато грошей, щоб мати такий вигляд. Утім, я певен: ії краса від природи. Ну або ж вона заплатила силу-силенну грошей, щоб мати природний вигляд.

Вона спинилася навпроти мене, оглянувши термінал, обрала собі місце метрів за три чи чотири від мене, теж на підлозі. Краечком ока я й далі ії роздивлявся. Темний брючний костюм, шкіряний портфель для паперів та невеличка сумка. Я сказав би, що вона повертається з короткої ділової поїздки. Молодичка поставила сумку на підлогу, дістала кросівки «Найк» і перевзулася. Потім знов оглянула залу, сіла на підлогу та повільно нахилилася до ніг. Судячи з того що підлоги між ногами вона торкнулася не тільки головою, а й грудьми та животом, я припустив, що вона робить таке не вперше. Ноги в неї були наче в інструктора з аеробіки - м'язисті, сильні. У цій позі вона провела кілька хвилин, після чого зручно вмостилася та видобула з портфеля кілька жовтих записників, знайшла якісь нотатки, витягла ноутбук і почала щось друкувати. Друкувала вона приголомшливо швидко. За кілька хвилин ноутбук видає якийсь писк. Дівчина насупила брови, прикусила олівець та почала роззиратися, шукаючи розетку. Я вже займав одну з двох на стіні поруч. Вона підійшла зі шнуром у руках.

- Вибачте, ви не проти, якщо я ввімкну свій ноутбук?
- Звісно ж ні. Прошу вас.

Вона увімкнула зарядний пристрій та сіла ближче, знов розклавши навколо свої блокноти. Я повернувся до історій своїх хворих.

- «Висновки за результатами консультації від... - я поглянув у календар, шукаючи потрібну дату, - 23 січня. Лікар: Бен Пейн. Пацієнт: Ребекка Патерсон. Особисті дані: дата народження 6 липня 1995 року, номер медичної картки BMC2453, стать жіноча, білошкіра, успішний форвард правого флангу футбольної команди, лідер за кількістю голів у Флориді, має багато запрошень від різних клубів країни, включно з чотирнадцятьма пропозиціями від клубів Першого дивізіону. Три тижні тому мала операцію. Післяопераційний період стабільний, без ускладнень. Проходила активну фізіотерапію. Повний спектр руху відновлено, тест на згинання - 127 градусів. Тест на силу - суттєві покращення, як і в тесті на рухливість. Загалом, нога як нова, а за ії словами, навіть краще. Пацієнтка повідомляє, що під час рухів болю немає. Їй дозволено повернутися до усіх ії спортивних занять, окрім скейтбордингу - від цього я радив би втриматися років до тридцяти п'ятирічного віку».

Я взяв наступну теку.

- «Перша ортопедична консультація, 23 січня. Лікар: Бен Пейн, - доводиться повторювати те саме, бо у світі електронних даних усе постійно плутається, і треба, щоб на кожному записі була вся необхідна інформація. - Пацієнт: Рашид Сміт. Особисті дані: дата народження 19 лютого 1979 року, номер медичної картки BMC17437, стать чоловіча, темношкірий, почав грati на позиції захисника у „Джексонвілльських ягуарах“. Чесно, найшвидша людина, яку я бачив. Згідно з результатами МРТ розриву зв'язок чи сухожилок немає. Рекомендовано агресивну фізіотерапію. Також я б радив утримуватися від відвідування баскетбольних майданчиків до завершення професійної футбольної кар'єри. Рухливість обмежена через больові відчуття та подразливість, але за дотримання порад це зникне після завершення сезону. Можна відновлювати обмежені силові та швидкісні тренування, але до появи бальзових відчуттів. Повторний огляд призначено за два тижні. Також треба зателефонувати у баскетбольний клуб YMCA[4 - Young Men's Christian

Association (YMCA) – Християнська асоціація молоді.] та сказати, щоб його картку анулювали».

На цьому поки що все. Ховаючи документи в рюкзак, я помітив, що жінка сміється.

- Ви лікар? – спитала вона.
- Хірург, – я помахав текою, яку ще тримав у руці. – Розбираюся з пацієнтами за минулий тиждень.
- А ви добре іх знаете, еге ж? Своїх пацієнтів. Пробачте, не могла не підслуховувати, – вона осміхнулася, перепрошуючи.
- Це моя дружина мене навчила, – пояснив я.
- Чого саме?
- Бачити у людях дещо більше за суму серцебиття та кров'яного тиску відносно до індексу маси тіла.
- Мені б такого лікаря! – знов засміялася молодиця.
- А ви?.. – кивнув я на записники.
- Журналістка, веду рубрики у кількох часописах для жінок, – вона таким самим жестом помахала записником.
- А про що пишете?
- Про моду, усілякі нові тенденції, про стосунки. Частіше за все з гумором та сатирою. Однак не плітки, ні, я не з тих.
- А я і двох слів зв'язати не зможу. А скільки статей на рік ви пишете? Приблизно?
- О... Гадаю, сорок чи п'ятдесят. – Вона схилила голову. – Зазвичай лікарі ненавидять такі штуки, – жінка кивнула на диктофон, який я й досі тримав у руці.
- А я навпаки, майже завжди з ним.
- Що, талісман?
- Щось на взір цього, – розсміявся я.
- Так зручно користуватися?
- Ну, мені справді зручно. Гадаю, без нього вже буде важко.
- Журналіст у моїй душі відчуває тут якусь історію.
- Він не помилився. Диктофон мені Рейчел подарувала. Це моя дружина. Я тоді гнав вантажівку з нашими меблями у Джексонвілль, додому. На мене

чекала робота в лікарні, і графік дуже лякає Рейчел. Вона боялася стати типовою «вдовою лікаря», знаєте? Чоловіка ніколи немає, а дружина вечорами сидить у дома з морозивом та дешевими серіалами. А диктофон... Так ми, можна сказати, спілкуємося. Намагаємося не згубити якісь наші дрібнички... Слухаєш голос - і ніби інша людина поруч. Я щось розповідаю ій між операціями чи коли мені треба вставати серед ночі. Потім через кілька днів віддаю ій. Вона записує якісь свої думки та переживання й віддає мені.

- А чому б просто не користуватися телефоном?
- Та ні, це не те саме. Спробуйте - ви зрозумієте, про що я.
- Давно ви одруженні?
- Гм-м... цього тижня виповниться п'ятнадцять років. - Я кинув погляд на ії руку. Каблучка на пальці являла собою таку, які дарують на заручини, але обручки не було. - А ви що ж, от-от маєте вийти заміж?

Молодичка стримала усмішку.

- Якраз намагаюся встигнути на передвесільну вечерю. Завтра.
- О, мої вітання!

Вона похитала головою та оглянула натовп.

- У мене ціла купа весільних справ, а я сиджу тут і пишу статтю про якийсь писк моди, який мені навіть не подобається.
- Гадаю, ви хороша журналістка, - зауважив я.
- Ну, мабуть - раз вони мені ще платять, - жінка стенула плечима. - Я навіть чула, що є люди, які купують журнали винятково заради моєї колонки. Щоправда, я ніколи іх не бачила. - Її усміх дійсно зачаровував. - Так що, ви й досі живете у Джексонвіллі?
- Саме так. А ви звідки?
- З Атланти. - Вона простягла мені свою візитівку: Ешлі Нокс.
- Можна Ешлі? - спітав я.
- Звісно. Ось тільки тато називає мене Ешером. Він хотів хлопчика, а коли принесли дитину не з тим комплектом обладнання - тобто взагалі без належного причandalля, - йому довелося трошки змінити ім'я. Нічого дивного, що замість балету та бадміntonу мені випало вивчати тхеквондо.
- А, тобто ви одна з тих, хто може ногами збивати усілякі речі з голів інших людей?

Вона кивнула.

- Ну тоді нема чого дивуватися з вашої гнучкості.

Знову кивок – вочевидь, у неї немає потреби когось вражати.

– То що, маєте і пояс якийсь?

Жінка піднесла три пальці.

– У мене був один тхеквондист минулого тижня. Довелося поставити йому кілька гвинтів та пластину в гомілку.

– Що з ним сталося?

– Ударив ногою супротивника, а той поставив блок ліктем. Ну, гомілка й зігнулася в інший бік.

– Доводилося таке бачити.

– А самій не випадало близче знайомитися з хірургами?

– Авжеж. У підлітковому віці, та й трохи пізніше теж. Я багато іздила на змагання. Навіть на національному рівні, у різних країнах. Отож зламаних кісток і вивихів у мене чимало. Якийсь час на швидкому наборі у телефоні я мала номер моого ортопеда в Атланті. А ви приїздили по роботі чи на відпочинок?

– Я іздив на медичну конференцію. Брав участь у кількох обговореннях, а ще пощастило на кілька днів утекти в гори.

– У гори?

– Полюбляю альпінізм і гірський туризм.

– Це коли не ріжете людей?

Я розсміялася.

– Ну, у мене дві пристрасті. Перша – біг. Так я познайомився з Рейчел. Ще у старшій школі. Біг – це така звичка, якої тяжко позбутися. Коли ми знов переїхали на узбережжя, то оселилися коло пляжу, щоб бігати за прибоем. А ось друга – гори. Це захоплення ми відкрили разом пізніше, коли я вчився в медичному коледжі у Денвері. Власне, я захопився альпінізмом, а вона пильнувала, щоб мені не зірвало дах. Загалом у Колорадо є п'ятдесят чотири піки, висота яких сягає більш як чотирнадцять тисяч футів [5 – 14000 футів – прибл. 4260 м]. Місцеві називають іх чотирнадцятками. У штаті навіть існує неофіційний клуб людей, які побували геть на всіх вершинах. Ну й ми з Рейчел теж почали свій список.

– І на скількох ви вже встигли побувати?

– На двадцяти. А я щойно додав гору Прінстон, 14 197 футів [6 – 14197 футів – прибл. 4327 м], з масиву Колледжейт-Пікс.

Якусь мить жінка це обдумувала.

– Так це ж вище за чотири кілометри над рівнем моря!

- Трохи вище, - погодився я.
- І довго дряпатися на таку гору?
- Зазвичай день або трохи менше. Проте зараз зима, тому йти, - я замислився, добираючи влучне слово, але так і не дібрав, - важкувато.
- То що, і кисень треба з собою нести?
- Ні, це не настільки високо. Але попередня акліматизація не завадить.
- Там нагорі усе вкрите снігом та льодом?
- Саме так.
- Ще й, мабуть, собачий холод і страшений вітер?
- Та ви точно хороша журналістка! - засміявся я.
- Що, я вгадала?
- Ну, прохолодно.
- І що, ви дісталися верховини та спустилися додолу живий?
- Очевидно, що так.

Її брова злетіла вгору.

- Виходить, ви один з отих людей?
- Це ж із яких?
- Що люблять кидати виклик дикій природі.
- Та я швидше воїн вихідного дня. Здебільшого я таки живу на рівні моря.

Вона оглянула натовп.

- Виходить, ваша дружина не із вами?
- Цього разу я сам. - Від ароматів із піцеріі поруч у мене вже почав буркати живіт. - Можу я лишити з вами свої речі? Я на хвилиночку.
- Звісно ж.

За кілька хвилин я вже повернувся з тарілкою салату «Цезар» і чималою піцою з пепероні. Аж тут затріщали гучномовці.

- Прошу уваги! Шановні пасажири, якщо ми зараз усі поквапимося та швиденько сядемо в літак, у нас є шанс вирватися зі штурму. Людей небагато, тож пасажирів усіх напрямків запрошуємо на рейс 1672 до Атланти. Будь ласка, поспішіться.

Над усіма виходами навколо світилося «Затримано». Обличчя присутніх мали майже однаковий розчарований вираз. Пара батьків уже бігла поза мене, тягнучи за собою двох хлопчаків з валізками у стилі «Зоряних війн» і світловими мечами в руках.

Я скопив наплічник, іжу та рушив з іншими сімома пасажирами, серед яких була й Ешлі, до виходу. Вже у літаку я знайшов своє місце, сів та застебнув ремінь. Стюардеси хутко провели перевірку, і літак почав виїжджати на злітну смугу. Я ще ніколи не бачив, щоб посадка пройшла з такою швидкістю. Почувся голос пілота:

– Говорить пілот. Ми у черві на протильодову обробку. Якщо встигнемо, то вирвемося зі шторму. До речі, у першому класі повно місця – якщо ви ще не там, то це цілком ваша провіна. Місць вистачить на всіх.

Усі мерщій пересіли. Останнє вільне місце в першому класі, коло мене, посіла Ешлі – вона усміхнулась мені та застебнула свій ремінь.

- Як гадаєте, вдасться нам сьогодні звідси вшитися?
- Навряд чи, – поглянув я в ілюмінатор.
- А ви, виявляється, пессиміст.
- Я лікар, а лікар завжди має бути оптимістом з реалістичними поглядами.
- Ваша правда.

Наступні тридцять хвилин ми чекали на свою чергу, а стюардеси приносили нам геть усе, чого ми тільки могли забажати. Я взяв томатний сік зі спеціями, а Ешлі – склянку каберне.

Знов почувся голос пілота:

– Шановні пасажири, як я вже казав, ми намагалися встигнути зібратися звідси до приходу грози, – він вжив минулого часу. – Диспетчери твердять, що маемо вікно десь у годину... – Усі полегшено зітхнули: отже, є надія. – Але щойно повідомили, що одна з наших машин для протильодової обробки зламалася. Тобто наразі працює тільки одна, і наш літак двадцятий у черві. До чого я веду: пробачте, але сьогодні ми нікуди не летимо.

Пасажири розчаровано загули. Ешлі розстебнула ремінь безпеки та похитала головою.

- Та що ж це коїться...
- Сучі тельбухи! – почулося від чоловіка ліворуч.
- На виході вас зустрінуть представники авіакомпанії, – вів далі пілот. – Якщо комусь потрібен ваучер на номер у готелі, будь ласка, зверніться до Марка – його легко відзначити за червоною курткою. Ми зробили все, що могли. Від імені команди прошу нас вибачити.

Нам нічого не лишалось, як знову повернутися до термінала. На табло усі написи «Затримано» швидко змінювалися на «Скасовано».

– Маячня якась, – висловив я загальний настрій.

За стійкою стояла жінка у формі співробітника компанії. Я ще не встиг і рота розтулити, як вона вказала рукою на екран із прогнозом погоди та мовила:

– Даруйте, нічим не можу вам допомогти.

На чотирьох величезних екранах одночасно гігантська зелена пляма грози рухалася на північний схід з Вашингтону, Орегону та північної Каліфорнії. У нижній частині екрана повідомляли про сніговій, мороз і вітер. Ліворуч від мене пара солодко цілуvalася. Еге ж, у них, мабуть, зайвий день відпустки. От же пощастило.

Той-таки Марк, про якого говорив пілот, роздавав ваучери та квапив усіх розбирати багаж. У мене, крім маленького наплічника, який я брав у салон, був іще великий рюкзак. Треба було дочекатися, поки вантажники його привезуть. Ешлі я загубив десь поблизу крамнички корисних продуктів. Поки я стояв коло лінії для отримання багажу, мій погляд впав на напис «Приватний аеропорт», що світився десь за півтора кілометри від головної будівлі. На найбільшому ангарі був напис «Чarter». Тут якраз на стрічці з'явився мій рюкзак. Я закинув його на плече, розвернувся та зіткнувся з Ешлі, котра теж чекала на свою валізку.

– А ви не жартували, коли казали, що полюбляєте альпінізм, – зауважила вона, роздивляючись мій багаж. – Ви наче щойно з Евересту. Ви дійсно усім оцим користувалися?

Мій рюкзак, помаранчевий «Оспрі» на 70 літрів, пройшов зі мною чимало. Я нерідко використовую його замість валізи, бо це зручно, але насправді ходити з ним у гори – саме задоволення. Наразі там був теплий одяг та все для ночівлі у горах: спальний мішок, карімат[7 – Карімат – розмовна назва туристичних килимків.], джет-бойл[8 – Jetboil – модифікований газовий пальник із чашею. Завдяки особливим технологіям швидко кип'ятить воду з низькою витратою газу.] (чи не найцінніше мое спорядження, якщо не брати до уваги спальний мішок), кілька пластмасових пляшок для води й інші дрібниці для виживання чи просто комфортного перебування вище від трьох-чотирьох тисяч метрів. А ще в рюкзаку був темно-синій діловий костюм у тоненьку смужку, чудова синя краватка – і Рейчел подарувала – та бліскучі черевики до костюма.

– Та ні, Еверест – це для мене занадто. Я добре знаю свої можливості. Вище від чотирьох з половиною тисяч метрів мені вже дуже важко. Тому я утримуюся від висотних походів. А тут лише найнеобхідніше, – я труснув рюкзаком.

Ешлі помітила свою валізу та взяла із стрічки. З виразу ії обличчя легко було зrozуміти, наскільки ій боляче від думки, що вона спізнюються на власне весілля. Куди й поділися ії шарм і веселощі.

- Було приемно з вами познайомитися. Сподіваюсь, вам поталанить дістатися додому. - Вона простягла руку для потискання.
- Так, я теж спо... - Але вона вже розвернулася та швидко прямувала до юрби, яка чекала на вільні таксі.

Розділ другий

З рюкзаком на плечі я пройшов через скляні двері. Неподалік стояв автобус, що підвозив людей з термінала до літаків, - наразі він був порожній, бо всі пасажири або сиділи у своїх літаках, або ж намагалися поіхати до готелю. Водій нудився за кермом, вистукуючи пальцями якусь мелодію.

- Пробачте, ви не підкинете мене до чартерів? - постукав я в його вікно.
  - Заходьте. Однаково іншої роботи не маю.
- За якусь хвилину він вже висадив мене коло ангара.
- На вас почекати?
  - Якщо вам це не складно. Дякую.

Водій не став глушити мотор, і я, піднявши комір та запхавши руки в кишені, побіг усередину. Небо було чисте, але температура швидко падала, а вітер почав боляче кусатися. Зачинивши за собою двері ангара, я потрапив у тепло обігрівача. Крім трьох невеличких одномоторних літаків тут був сивий чоловік - він стояв коло літака з написом «Чarterи Гровера: риболовля й полювання у найвіддаленіших куточках». На хвостовій частині літака був також номер: 138GB.

Чоловік стояв до мене спиною та стріляв із блокового лука в мішень на дальній стіні, метрів за тридцять п'ять від нього. Коли я увійшов, він саме випустив стрілу, яка просвистіла в повітрі та встромилася в мішень. Чоловік мав на собі потерті джинси та сорочку на кнопках із закатаними рукавами. На шкіряному ремені великими літерами було вибито «Гровер», а збоку висів чохол з мультитулом[9 - Мультититул - універсальний складаний інструмент, що об'єднує кілька інструментів в одному.]. Через стоптани черевики він здавався дещо клишоногим. Біля його ніг сидів тер'єр Джека Рассела[10 - Тер'єр Джека Рассела - невеличка мисливська порода собак; дорослий пес важить 5-6 кг.], кидаючи на мене прискіпливі погляди.

- Добрий вечір, - привітався я.

Він опустив лук, розслабив плечі та повернувся до мене. Високий вродливий чоловік із сильним квадратним підборіддям.

- Вітаю. Ви, мабуть, Джордж?
- Hi, сер. Я Бен.

- Шкода. - Він повернувся та знов підняв лук.

- А що, Бен не підходить?

Чоловік напнув тятиву.

- Двоє бронювали мій літак до Сан-Хуана. Мали сідати на невеличкому аеродромі близ Орея. - Він випустив стрілу, і та з пронизливим свистом полетіла до цілі. - Так ось одного з тих двох і звати Джордж. Думав, це ви. - Він узяв наступну стрілу.

Я підійшов ближче до нього та оглянув мішень. Щільніше за все вона була вибита навколо яблучка - вочевидь, старий чимало часу проводив тут з луком.

- Таланить же новачкам, - пожартував я.

Він осміхнувся та знов напнув тятиву.

- Тренуюся, коли чекаю на клієнтів. - Чоловік випустив третю стрілу, і та увійшла в ціль чітко між двома попередніми - навіть торкнулася іх.

Потім він причепив лук до спинки свого сидіння в літаку та пішов до мішени. Я рушив за ним.

- Хтось любить у вільний час ганяти маленький м'ячик по траві дорожезними металевими дрючками, - він витяг стріли, - а мені до вподоби рибальство та полювання.

Я зміряв оком його літак.

- Слухайте, а чи зміг би я переконати вас допомогти мені вшитися звідси сьогодні?

- Ви що, переховуєтесь від поліції? - глипнув він на мене спідлоба.

- Ні-ні, - всміхнувся я. - Просто дуже хочу додому.

- Та я і сам вже думав засуняти ангар і бігти у тепле ліжечко до моєї дружини, - він кинув оком на годинник, а потім помітив у мене на пальці обручку. - Либоń, ви теж хочете того самого. Хіба що не з моєю дружиною, - легко розсміявся старий.

- Саме так, сер. Саме так.

- І що, де ж ваш дім?

- Флорида. Думав, може, ви допоможете мені вирватися з цієї грози, а вранці я вилечу першим рейсом у Флориду. То що, чи годен я переконати вас підкинути мене кудись на схід від Скелястих гір?

- Господи, та куди ж ви так поспішаєте?

- У мене за, - я зиркнув на годинника, - тринадцять годин сорок три хвилини операція на колінному суглобі, а потім ще дві з заміни кульшового суглоба.

Гровер засміявся, витяг із кишени ганчірку та почав витирати руки.

- І що, боляче вам завтра буде?

- Ну, мені навряд чи. Я ж хірург.

Він визирнув за двері ангару в бік головного аеропорту.

- Що, великі пташки сьогодні вдома?

- Рейси скасували. Зламалась одна з машин для протильодової обробки.

- Вони в них постійно ламаються. Можливо. А може, з машинами насправді все гаразд, а причина у профспілці. І щодо ваших операцій - іх не можна перенести? Пам'ятаю, мені переносили, - він постукав кулаком собі по грудях, - із серцем іноді проблеми.

- Та мене й так тиждень не було - через конференцію. За скільки ми могли б домовитися?

Закінчивши протирати руки, він запхав ганчірку до кишени. Свій лук разом з колчаном зі стрілами старий прилаштував за спинкою сидіння у літаку та закріпив липучками. Ще я побачив у салоні три довгі футляри з чимось.

- Моі спінінги, - поплескав він іх долонею.

- А це що? - вказав я на інший футляр неправильної форми поруч із вудками.

- Сокира. Я літаю у дійсно віддалені місця і маю на борту все необхідне, - він поплескав туго зібганий спальний мішок. - У таких місцях треба розраховувати тільки на себе.

За спинкою висіла куртка з усіляким рибальським пристроями - я навіть ножички та сітку розгледів. Гровер пояснив:

- Подекуди мої клієнти хочуть у такі місця, що сам я не можу дозволити собі туди літати. Тож я користуюся нагодою та роблю те, що полюбляю. Зі мною іноді дружина літає.

Гроверу, вочевидь, було вже за шістдесят, а втім, він мав вигляд людини, не старшої за п'ятдесят, і за енергетикою нагадував радше підлітка.

- Це ваш власний літак?

- Так, «Скаут».

- Схожий на літак Стівена Фоссетта[11 - Стівен Фоссетт - американський пілот та мандрівник. Дві тисячі сьомого року злетів на одномоторному літакові й зник безвісти. Наступного року туристи випадково натрапили на місце аварії його літака у горах Сьєрра-Невада.].

- Це такий самий. Двигун «Локомен» 0-3-60, видає 180 конячок. Максимальна швидкість - 140 миль на годину.

- Небагато, - зауважив я.

- Швидкість не головне. - Гровер ніжно погладив лопать пропелера. - У цієї пташки швидкість на приземленні 38 миль на годину - ії можна посадити на клаптик землі завбільшки з цей ангар.

Я оглянув приміщення - метрів 25 на 45.

- Завдяки цьому я можу дістатися дійсно віддалених місць, - розповідав він. - Саме за це мені й платять. - Чоловік позирнув на годинник та на мить замислився. - Слухайте, ну, навіть якщо я підкину вас до Денвера, ви все одно зможете вилетіти тільки вранці.

- Я хочу спробувати. Крім того, кажуть, насувається така буря, що може засипати снігом надовго.

- І це не дешево, - зауважив він.

- Скільки?

- Сто п'ятдесят на годину, і вам доведеться також заплатити за шлях назад. Тобто 900 долларів.

- Кредитки берете?

Чоловік примружив одне око, нахилив голову, прискипливо мене оглядаючи. Вочевидь, він щось виришив, кивнув, криво всміхнувся та простяг руку.

- Гровер Рузвелт, - відрекомендувався він.

Я потис його жорстку долоню.

- Часом не родич колишньому президентові?

- Не дуже близький. Не те щоб вони дуже хотіли зі мною породичатися.

- Бен Пейн.

- І ви що, ходите лікарнею у халаті з написом «Лікар Пейн»?

- Саме так.

- І вам дійсно платять за лікування?

- Навіть різати себе дозволяють. - Я дав йому свою візитівку. «Ви знаєте Пейна? Більше ніякого болю»[12 - Гра слів на подібному звучанні прізвища «Пейн» (англ. Payne) та іменника «біль» (англ. pain). (Прим. ред.)].

- Щось надто моторошно, еге ж? - Він прочитав напис на картці.

- Ну, можна по-різному це сприймати.

Гровер осміхнувся, видобув з кишени люльку та запалив ії бронзововою запальничкою, втягуючи полум'я глибоко у тютюн. Коли середина вже яскраво світилася червоним, він знову клацнув запальничкою та сковав ії у кишенню.

- Ортопедія, значить?

- Ну, і медицина катастроф. Це споріднені сфери медицини.

- Тоді злітаємо за п'ятнадцять хвилин. Я потелефоную дружині та скажу, що буду пізно. Сходимо завтра з нею в ресторан та з'їмо по добрячому стейку. Ну, і поклик природи, - додав він через плече, прямуючи до туалету. - Кидайте ваш рюкзак на задне сидіння.

- Тут є вай-фай?

- Пароль «танк».

Я відкрив ноутбук та під'єднався до Інтернету, завантажуючи ділову й особисту голосову пошту - вона надходила мені на е-мейл у вигляді аудіофайлів. Я взагалі взяв собі за звичку геть усе спілкування вести через електронну пошту, бо це суттєво ощадить час. Відтак я скопіював з диктофона записи про своїх пацієнтів та надіслав іх секретареві (а також іще на два незалежні сервери - про всякий випадок, раптом одна чи дві копії десь загубляться). На тому я закінчив - на решту листів можна буде відповісти у польоті, а щойно десь знайду вай-фай - усе відправлю. Гровер повернувся за кілька хвилин. Раптом я згадав про Ешлі Нокс.

- Гровере, а скільки людей ви можете взяти на борт?

- Опірч мене ще двох, якщо вони не проти сидіти пліч-о-пліч.

Я озирнувся на головну будівлю аеропорту.

- А ще хвилин десять маємо?

- Я якраз готуватиму літак до польоту. Але поквалтеся, погода не лишає нам багато часу.

Уже знайомий мені водій автобуса підвіз мене до термінала, а оскільки роботи він і досі не мав, то пообіцяв знов почекати. Ешлі знайти було неважко - вона стояла у великий черві на таксі, у застебнутій аж до носа довгій куртці від «Норс Фейс».

- Гей, Ешлі, я винайняв чартер до Денвера - можливо, ми встигнемо вшигтися звідси, перш ніж здійметься буря. Знаю, ми з вами не надто добре знайомі, але в літаку є ще одне місце. Що скажете?

- Ви серйозно?

- Менш як за дві години будемо там, - я зробив якийсь заспокійливий жест.

- Слухайте, може, це здається... дивним... Але я і сам пройшов через усі ці весільні клопоти. Я добре пам'ятаю, як моя дружина не могла спати два дні,

намагаючись зробити все ідеально. Чесно, я просто хочу допомогти. Ніяких приписів дрібним шрифтом.

Обличчя ії так і пашіло скепсисом.

- І ви нічого за це не хочете від мене? Знаєте, я ж можу добряче роздати карасів. І не таких у нокаут відправляла.

Я піdnis руку з обручкою.

- Я люблю пити каву на задній веранді нашого будиночка на пляжі та дивитись на океан. Якось моя дружина поставила там блюдечка для трьох бродячих котів, що вешталися неподалік. Тепер кожного ранку вони складають мені компанію. Я дав ім імена та звик до іхнього приемного муркотіння.

- Ви що, хочете порівняти мене з бродячим котом? - насумрилась Ешлі.

- Ні. Я хочу сказати, що не помічав жодного з тих котів, аж поки дружина не почала іх годувати. Тепер коти просто всюди. З людьми в мене так само - з лікарями це часто буває. Так ось, я просто не хочу, щоб зірвалося ваше весілля. Правда.

Я помітив, що вона аж трохи підстрибує від надлишку енергії.

- Тільки я сама за себе плачу, згодні?

- Як вам за краще. Але, навіть якщо ви не платите, я все одно запрошу вас приеднатися, - знизав плечима я.

Поглянувши на злітну смугу, вона переступила з ноги на ногу.

- Завтра вранці я маю іхати з дівчатами у спа після сніданку. - Її погляд на мить затримався на написі «Чартери». - Було б добре забратися звідси сьогодні, - зітхнула Ешлі та посміхнулася. - Маю три хвилинки?

- Звісно, але... - На екрані з прогнозом погоди величезна зелена пряма бурі підповзала все ближче.

- Випила забагато кави. Пробачте. Думала, уже дотерплю до готелю, але в літаку навряд чи є туалет, еге ж?

- Це точно, - засміявся я.

Розділ третій

Гровер вже сидів на місці пілота з навушниками на голові та клацав різноманітними перемикачами.

- Що, готові?

- Гровере, це Ешлі Нокс, журналістка з Атланти. У неї весілля за дві доби, тому я запропонував ій полетіти з нами.

- Вітаю на борту. - Він узяв ії валізу та прилаштував за задніми сидіннями.

- А у хвостовій частині немає багажного відсіку? - поцікавився я.

Гровер усміхнувся та відчинив невеличкі дверцята біля хвоста.

- Тут вже зайнято, - показав він великий помаранчевий прилад. - Це АРМ.

- Тепер я знаю, що відчувають пацієнти, коли я вживаю абревіатури.

- Аварійний радіомаяк, - пояснив той. - Якщо літак упаде, ця штука відправить сигнал на частоті 122.5. Вона дуже міцна - витримує удари до 13 кг. Таким чином інші літаки знатимуть, що ми в біді, і за нами відправлять кілька літаків, які розрахують наше місцеположення та передадуть його рятівникам.

- А чого ж літак Стіва Фоссетта не змогли знайти?

- Якщо літак розбивається за швидкості більш як 320 кілометрів на годину, АРМ не витримує.

- Зрозуміло.

Приготування були завершені, й ми з Ешлі влаштувалися на задньому сидінні. Гровер зачинив дверцята та завів двигун. Для нас теж були навушники - звисали зі стелі. Місця тут дійсно було обмаль, сиділи ми дуже щільно. Літак повільно виїхав з ангару, і Гровер клацнув іще кількома перемикачами та посмікав ручку штурвала. Я не дуже знаюся на літаках, та Гровер був схожий на людину, яка може літати навіть уві сні. На панелі приладів мерехтіли два GPS.

- Гровере, а навіщо два? - Я поплескав його по плечу та тицьнув пальцем у бік одного з приладів.

- Про всяк випадок.

- Це ж який?

- Ну, всяк... - Він знов поринув у підготовку до зльоту, а я набрав на телефоні номер голосової пошти та притис апарат до вуха.

- Гей, чуеш, це я... - почувся ії сумний голос. Чи, може, стомлений. Або сонний. А може, вона плакала. Десь на задньому плані я чув гуркіт океану - хвилі ритмічно розбивалися об берег. Мабуть, Рейчел стояла на задній веранді. - Мені не подобається, коли ти йдеш... - Пауза. Глибокий вдих. - Я знаю, ти хвилюєшся, але не треба. Ще три місяці - й усе це буде позаду. Ось побачиш. Я почекаю, - вона вичавила з себе сміх. - Ми всі почекаємо. Кава на пляжі. Поквапся... Усе буде добре. Повір мені. І ні на мить навіть не сумнівайся - я кохаю тебе. Кохаю навіть дужче. Ти це знаєш, правда? Не

сердься. Ми це переживемо. Я люблю тебе всім своїм серцем. Швидше повертайся. Чекатиму тебе на пляжі.

Я вимкнув телефон і вступив погляд у вікно. Гровер зиркнув на мене та повільно нахилив ручку штурвала уперед. Літак покотився до злітної смуги.

- Хочете зателефонувати ій?

- Що?

- Хочете зателефонувати ій, перш ніж ми злетимо? - Він жестом показав телефон.

- Ні-ні, - я замахав руками та сховав мобілку до кишені. - Потім зателефоную. У вас відмінний слух - я й не підозрював, що в такому шумі можна щось почути.

Він пальцем постукав по мікрофону, що стирчав з навушників.

- Мікрофон підхопив звук з вашого телефону, тому ми чули кожне слово. У такому крихітному літаку немає таемниць, - він хитнув головою у бік Ешлі.

Вона усміхнулася й теж постукала себе по навушниках, підтверджуючи його слова.

- Якщо хочете, можемо зачекати, - ще раз запропонував Гровер.

- Ні-ні, все добре. Правда, - я енергійно захитав головою.

- Диспетчере, диспетчере, говорить борт один-три-вісім-браво. Дозвольте злітати, - промовив Гровер у свій мікрофон.

За кілька секунд у наших навушниках почулося:

- Борт один-три-вісім-браво, зліт дозволяю.

- А цей GPS-прилад показує погоду? - поцікавився я.

Замість відповіді Гровер натиснув якусь кнопку, і зображення на невеличкому моніторі змінилось і стало дещо схожим на те, що я бачив на великих екранах у терміналі. Розлога зелена пляма і далі упевнено наблизялася.

- Просто чудова буря! Снігу буде чимало! - вигукнув Гровер, поглянувши на екран.

Уже за дві хвилини ми були в повітрі, і літак швидко набирає висоту. Гровер розмовляв з нами через мікрофон.

- Ми зараз вийдемо на висоту у три з половиною кілометри та пролетимо приблизно п'ятдесят миль на південний схід над долиною Сан-Хуан у бік озера Стробері. А щойно побачимо його - відразу повертаємо на північний схід, пролітаемо над природним заповідником у горах Юнта і сідаемо в Денвері. Політ триватиме трохи більш як дві години. Тільки-но наберемо

висоту, можете відстебнути ремені та вільно пересуватися салоном. За кілька хвилин стюардеси подаватимуть вечерю. Бажаю приемного польоту.

Авжеж, пересуватися. У банці сардин більше місця. А проте вечера все ж таки була: з полички на дверцятах Гровер витяг два пакетики смаженого мигдалю та передав нам, супроводжуючи свої дії піснею «Летітиму звідси» у власному виконанні.

- Бене! - раптом урвавши свою пісню, він погукав мене.
- Що?
- Ви давно одружени?
- Цього тижня буде п'ятнадцять років.
- А скажіть-но, тільки чесно, це й досі кльово чи вже набридло? - втрутилась Ешлі.

Гровер розсміявся та відповів замість мене:

- Я одружений вже майже півстоліття, так що повірте моему досвідові: з роками дедалі краще. Ні в якому разі не гірше. І не набридає. Я кохаю свою дружину навіть сильніше, ніж у день нашого весілля, хоча тоді, як я стояв спекотним липневим днем у весільному костюмі, мені здавалося, що дужче кохати взагалі неможливо.
- Плануєте щось особливе на річницю? - спитала мене Ешлі.
- Подарую квіти, відкоркую пляшку чудового вина та запрошу ії на пляж дивитись, як розбиваються хвилі.
- Ви й досі даруєте ій квіти?
- Щотижня, - кивнув я.

Вона нахилила голову, підняла одну брову та увіп'яла в мене такий погляд, наче не вірить жодному моему слову.

- Ви щотижня даруєте дружині квіти?
- Саме так.
- Ай молодець! - почулося від Гровера.
- Які ж квіти вона любить? - спитала Ешлі тоном професійного журналіста.
- Орхідеї у вазонках. Та коли вони не квітнуть, я заходжу до квіткової крамниці коло моєї лікарні й купую що завгодно.
- Ви не жартуєте?
- Анітрішечки.

- Господи, та куди ж вона діває всі ті орхідеї? Лише нь не кажіть, що викидає.
- Я побудував для неї оранжерею.
- Оранжерею? - знов брова вгору.
- Так.
- І скільки ж там рослин?
- Ну, востаннє, коли я рахував, було 257.
- Справжній романтик! - весело гаркнув Гровер. - Ешлі, як ви познайомилися з вашим нареченим?
- У залі суду. Я писала статтю про судовий процес над однією зіркою в Атланті, він же представляв інтереси іншої сторони. Я взяла в нього інтерв'ю, а він запросив мене на побачення.
- Чудово! А які плани на медовий місяць?
- Італія. Двотижнева мандрівка - від Венеції до Флоренції.

Тут літак трохи труснуло.

- Суто з цікавості, пане...
- Гровер, просто Гровер.
- Добре. Гровере, скільки ви маєте годин у повітрі?

Літак різко ліг на праве крило, а потім вирівнявся, від чого мій шлунок ледь не вискочив з рота.

- Вам, мабуть, цікаво, чи зможу я доправити вас на весілля і не врізатися в жодну гору дорогою?
- Ага.

Гровер «помахав крилами» літака, очевидчики вихвалюючись. Я зі страху вчепився в ручку над головою.

- Службу в армії брати до уваги?
- Без армії.
- Десять п'ятнадцять тисяч годин.
- А разом з армією? - Ешлі помітно заспокоїлася.
- Гадаю, до двадцяти.

Я відпустив ручку - пальці аж почервоніли від напруги.

- Ви як? Нормально? - весело спітав Гровер.

Тут з-під його сидіння виліз пес, зруечно влаштувався на колінах у свого господаря та почав роздивлятись нас через його плече. Енергії у цієї білки на стероїдах було хоч греблю гати - песик без упину крутився та щось там собі гарчав. Ноги по десять сантиметрів, зуби та хвіст - от і весь собака. Хоча поводився він так, наче вважав увесь літак за свою територію і навіть думки не припускав, що він тут не головний.

- Знайомтеся, це Танк - мій другий пілот.

- А в нього скільки годин у повітрі?

- Тисячі три чи чотири, - відповів Гровер, хвильку поміркувавши.

Танк повернувся та почав уважно видивлятися щось попереду. Потім - вочевидь задоволений побаченим, - знову зник під сидінням.

Я трохи нахилився вперед, щоб роздивитися Гроверові руки: великі, грубі, м'язисті, із сухою шкірою та великими суглобами. На пальці була потерта обручка: вона доволі вільно обіймала нижню частину пальця, але було зрозуміло, що через суглоб без мила ії не зняти.

- А скільки ми летітимемо?

Він дістав з кишені срібного годинника та клацнув кришечкою (під нею була вицвіла фотографія вродливої жінки), потім поглянув на GPS і ще раз перевірив якісь прилади. Було видно, що він тут не новачок.

- Беручи до уваги боковий вітер, за дві години будемо на місці. - Він закрив годинника.

- Гровере, а діти у вас е?

- П'ятеро. І тринадцятеро онуків.

- А ви часу не гаяли! - засміялась Ешлі.

- Аякже! Три сини та дві доньки. Наш молодший вже, мабуть, старший за вас. Бене, вам скільки років?

- Тридцять дев'ять.

- А вам, Ешлі?

- Хіба ви не знаете, що не можна питати леді про ії вік?

- Ну, не можна саджати двох людей на задне сидіння цього літака, але я вже надто старий, щоб дотримуватися дурних правил. Та і вам там наче непогано.

- А чому не можна двох? - поцікавився я.

- Федеральна авіаційна агенція так вважає.

- Тож це виходить, я переступаю закон? - всміхнулась Ешлі.
- Спочатку треба розібратися, що таке закон, - буркнув Гровер.
- Тобто зі злітної смуги ми підемо не у термінал, а до в'язниці?

Гровер розсміявся.

- Загалом, вони й не знають, що в мене пасажири, тому навряд чи на вас там чекає поліція. Ну а якщо чекає, то я скажу, що ви захопили мій літак, узявші мене в заручники, а потім позиватимуся на вас до суду.
- А, ну тоді добре.
- Цей літак не може швидко й високо літати. Так що мені не потрібен повітряний коридор - я літаю за правилами візуального польоту.
- А це як? - Мені стало цікаво.
- Ну, якщо я планую летіти, керуючись візуальними орієнтирами, то не маю оформлювати план польоту, тому я цього й не роблю. Тож скільки вам років, Ешлі?
- Тридцять чотири.

Гровер кинув погляд на GPS-прилад.

- Чорті б узяли цей вітер! Буря йде чималенька! Добре, що я знаю, куди летіти, інакше точно загубилися б. Які ж ви обе ще молоді, - зауважив він. - Маєте ціле життя попереду. Усе б віддав, аби стати знов тридцятичним і мати мізки, що маю зараз.

Ми якось притихли. Настрій Ешлі помітно змінився, і мені стало ніяково - адже це через мене вона переступає закон.

- Та не переймайтесь аж так, - спробував заспокоїти нас Гровер. - Це незаконно, тільки якщо вас упіймають. А ніхто вас не впіймає. Уже за дві години сидітимете в аеропорту та чекатимете на свій рейс, - він відкашлявся.

Крізь прозорий дах над моєю головою було видно нічне небо. Зірки висіли так близько, що, здавалося, іх можна було б торкнутися руками.

- Так ось, - знов почав Гровер і кашлянув. Я ще відпочатку помітив кашель, а тепер прислухався пильніше. - Оскільки ми намагаємося обігнати бурю, що в нас ліворуч, а також зважаючи на ходовий вітер і брак кисню у мене в салоні, ми маемо триматися не вище від 4500 метрів, інакше у вас почне боліти голова.
- Відчуваю, що тут має бути якесь продовження, - буркнула Ешлі.
- Ага, продовжує: тримайтесь, попереду в нас гори Юїнта.

- Чи і гори?
- Це ділянка зовсім диких гір у хребті Юнта. Найбільший за довжиною - із заходу на схід - хребет на континенті. Тут близько 1,3 мільйона акрів земель, на які не ступала людська нога. Ну, звісно, ступала, але рідко. На рік тут випадає близько 12-18 метрів снігу, деінде навіть більше. А ще тут понад сімсот озер - чудові місця для рибалок та мисливців.
- Важкоприступні місця.
- Дивилися фільм «Єремія Джонсон»? [13 - Фільм 1972 року. Головний герой з рівнинних місцин іде в гори, де намагається вести життя, протилежне життю «цивілізованої людини».]
- Один з моих улюблених.
- Його знімали просто отут, - з усмішкою він показав униз.
- Що, правда?
- Щирісінька правда.

Літак почало відчутно кидати. Шлунок намагався вирватися на волю.

- Гровере, а ви у парках розваг ніколи не каталися на таких атракціонах, що жбуруляють людину в усі боки, але нікуди не ідуть?
- Катався. - Він сильно нахилив ручку штурвала до свого лівого коліна.
- Я називаю іх блювальними стільцями. У нас що, буде саме такий атракціон?
- Та ні. Швидше «американські гірки». Вам сподобається. - І він утупився у вікно.

Ми вчинили так само. З-під крісла знову виліз собака.

- У центральній частині масиву створили національний парк, тобто туди не можна дістатися ніяким моторним транспортом. Ця територія - радше Марс, аніж Земля, бо туди важко дістатись, а ще важче звідти вийти. Якщо пограбуєте банк, тікайте сюди, тут вас точно не знайдуть.
- Ділитеся досвідом? - засміялась Ешлі.
- Без адвоката не відповідатиму! - разом зіміявся чоловік і знов закашлявся.
- Гровере! - погукав я.
- Що?
- А як далеко зараз видно?
- Гадаю, кілометрів на сто двадцять.

Озирнувшись, я не побачив на землі жодного вогнища.

- Часто ви тут літали?
- Разів сто чи й більше.
- І могли б пролетіти навіть із заплющеними очима?
- Хтозна.
- Добре. Бо таке відчуття, що ми от-от почнемо дном торкатися цих шпилів.
- Та ні, до них метрів тридцять, - пожартував він. - Але якщо ви й далі так на них дивитиметеся, то ялинки почнуть вам очі колоти.

Ешлі засміялась, а Гровер дістав з кишени коробочку антацидних [14 – Антациди – група медичних препаратів для нейтралізації кислотності шлункового соку.] льодяників, закинув до рота два та знов кашлянув. Іще за хвилину він прикрив рукою свій мікрофон і відригнув.

- Слухайте, Гровере, я стосовно ваших проблем із серцем. Чи давно вже ви кашляєте та істе антациди, як цукерки?

Він потягнув на себе ручку штурвала, і літак почав набирати висоту, злітаючи над плато між двома високими горами. Ліворуч у небі висів місяць, заливаючи своїм сяйвом світ, щільно вкритий білою ковдрою. Гровер помовчав, а потім зауважив:

- Яка ж краса, еге ж?
- Просто нереальна, - погодилася Ешлі.
- Док, я минулого тижня був у свого кардіолога, - зрештою відповів Гровер на мое запитання. - І він прописав мені ці льодяники.
- А кашель тоді вже був?
- Був. Саме через нього дружина й відрядила мене до лікаря.
- Вам зробили кардіограму?
- Так. Усе в нормі.
- Слухайте, я вам наполегливо радив би піти до нього знову. Може, нічого немає, але треба переконатися.
- Ви так думаете?
- Нехай вас іще раз оглянуть, добре?
- Гаразд, док. Я дотримуюся простих правил у житті, й одне з них – роби свою справу. І я прислухаюся до людей, які знаються на власній справі.
- Обіцяете, Гровере? Ви сходите до лікаря?

- Завтра навряд чи матиму час, але до середини тижня вирвуся. Згодиться?
- Згодиться. Тільки обов'язково сходіть цього тижня.
- Гровере, розкажіть про свою дружину, - урвала нас Ешлі.

Якийсь час він мовчав. Літак чітко обходив височенні гори, майже облизуючи схили.

- Дівчина з Середнього Заходу[15 - До регіону під назвою Середній Захід входить 12 штатів, розташованих у північно-східній та на півночі центральної частини США.]. Коли ми побралися, я не мав аніогісінько, крім кохання, мрій та пристрасті. Вона подарувала мені дітей. Не кинула мене, коли я втратив усе. Підтримала й була поруч. І вона - найвродливіша жінка на планеті. Нехай присутні леді не ображаються.
- У жодному разі. Яку пораду дасте жінці, що за сорок вісім годин має стати до віттаря?
- Коли я прокидаюсь вранці, вона тримає мене за руку. Я варю каву, а вона сідає поруч - так, щоб ії коліна торкалися моїх. - Гроверу подобалося розповідати, і ми просто йому не заважали. Хоча вибору в нас і не було. - Я не чекаю, що ви мене зрозумієте. Може, колись пізніше. Я вже давно одружений і багато чого пережив, але можу точно сказати: кохати когось із часом стає тільки цікавіше. Може, ви думаете, що такому стариганові, як я, байдуже, коли вона заходить до спальні в нічній сорочці? Я вам скажу, не байдуже. І ій не однаково, - розсміявся він. - Так, може, вона вже не така завзята, як у двадцять років, може, десь під руками провисла шкіра, може, задок вже не такий пружний, може, з'явились якісь зморшки й мішки під очима, а трусики вже не такі крихітні, як були колись, - але і я вже не той красунчик з наших весільних фотографій. Я став сивим, зморщеним, повільним та засмаглим віддзеркаленим того хлопчини. Може, я кажу вичовганими фразами, але я пошлюбився з жінкою, яка мені підходить. Ми з нею - пазл із двох шматочків.
- А що найкраще у подружньому житті? - спитала Ешлі.
- Найкраще... Коли вона сміється - я усміхаюся. Коли вона плаче - з моих очей течуть слози. Я ніколи б цього не зміняв ні на що.

Літак перемахнув через якусь гору, і внизу простяглася долина. Гровертицьнув пальцем у екран GPS, а потім кудись за вікно.

- Отам ми провели медовий місяць. Гуляли в горах. Гейл любить природу, і ми щороку сюди приїжджаємо. Щоправда, тепер вже іздимо у кемпері[16 - Будинок на колесах.], спимо під ковдрами з підігрівом, маємо електричну кавоварку - загалом, кидаемо виклик природі. - Він умостився зручніше. - Ви питали поради? Скажу вам те саме, що радив своїм дівчаткам перед весіллям. Виходьте за чоловіка, який буде йти життям поруч із вами наступні п'ятдесят чи шістдесят років. Буде відчиняти перед вами двері, готувати каву, мастити кремом п'яти - загалом, ставитиме вас на п'едестал, де вам і місце. Подумайте, чи одружується він з вами лише через чудове личко та довгі коси? Чи кохатиме він вас через п'ятдесят років будь-якою?

Запала тиша, і я вирішив трохи розрядити атмосферу:

- Гровере, ви змарнували талант!
- Це ж який? - Він не відривав погляду від якихось приладів.
- Та вам треба власне телешоу вести! Сідаєте на диван, викликаете когось із зали та балакаєте з ним. Був би просто фурор.

Гровер знов розсміявся.

- Ось ви двоє прийшли до мене в ангар, побачили жовто-блакитний літак і старого з пошарпаними руками та крихітним злим псом. Ви квапитеся в Денвер, щоб хутчіше повернутися до свого заклопотаного життя серед е-мейлів та повідомлень. А я бачу капсулу, що дозволяє злетіти над своїми проблемами та подивитися на них із зовсім інакшого пункту. Звідси ж краще видно, еге ж? - Він махнув рукою у напрямку чудового краєвиду під нами. - Ви всі дивитеся на життя крізь забруднені, подряпані, спітнілі, а іноді навіть розбиті окуляри. А тут, - він постукав по ручці штурвала, - тут ви маєте змогу на хвильку зняти свої окуляри та подивитись на життя власними очима.

- Саме тому ви любите літати? - тихо спітала Ешлі.

- Ми з Гейл інколи сідаємо в літак та дві-три години просто літаємо. Мовчки. Тут нічого казати - слова й не потрібні. Не треба сповнювати повітря зайвими хвилями. Вона просто сидить там, де сидите ви, і тримає руку в мене на плечі. А коли ми повертаємося на землю, все наче стає на свої місця.

Протягом кількох хвилин ми всі мовчали.

Гровер знов закашлявся. Потім захрипів - низько та моторошно - і схопився руками за груди. Голова його вдарилася у скло збоку, спина вигнулася, рука почала рвати сорочку. Ще за мить він низько зігнувся над штурвалом та різко сникнув його праворуч. Літак важко нахилився і помчав до землі.

Гора перед нами наче піднялася назустріч. Відчуття було таке, ніби ми падаємо з величезного столу. За мить до удару об землю Гровер потягнув штурвал на себе, і літак почав вирівнюватися. Швидкість суттєво впала, почулось, як гілки дерев дряпають дно літака - і Гровер, немов робив це кожного дня, «поклав» літак на схил. Першим торкнувся хвіст, потім ліве крило - воно об щось зачепилося та відламалося. Праве крило сильно переважило літак, ставши своєрідним якорем. Десь саме тієї миті Гровер вимкнув двигун. Останне, що я пам'ятаю, - літак починає перевертатись, і хвіст відламується. Потім гучний хрускіт, крик Ешлі, гавкіт собаки (його, мабуть, викинуло в повітря), відчуття снігу на обличчі, триск деревини - і удар. На приладі GPS мерехтить зелена лампочка - і далі темрява.

Після зустрічі з Ешлі - а вона дуже нагадує тебе - я думав про той день, коли ми познайомилися.

Уроки закінчилися, і я стояв на треку. Вже розігрітий - ох, зараз би мені так зігрітися. Ми бігали чверть кілометра, а тут бачу - через поле йде команда бігунів кросу[17 - Крос - інша назва бігу по перетятій місцевості.]. Власне, команда йшла однією юрбою, а кількома сотнями метрів за ними йшла дівчина. Ти.

Таке враження, ніби ти навіть не торкалася ногами трави. Твоє тіло було просто симфонією рук і ніг, якою керував якийсь невидимий лялькар. Я бачив тебе раніше - ти бігала крос уже другий рік. Ходили чутки, що ти просто неймовірно бігаеш великих дистанцій. Ти мала коротке волосся - як у Джулії Ендрюс у «Звуках музики»[18 - Відомий мюзикл 1965 року. Головна героіня має дуже коротке каре.]. Ти підійшла ближче та легко перестрибнула лавку, а потім і високу огорожу, біля якої я стояв. Я чув твоє дихання - глибоке, ритмічне, цілеспрямоване. Десь у той момент, коли перестрибувала через паркан, ти кинула на мене погляд своїх смарagдових очей. Від твоїх рук та пальців мене загнало в піт. Я пробубонів щось на кшталт «котакої», перечепився через бар'єр і впав. Це на мить відвернуло твою увагу - чи, може, ти дозволила ій відвернутися, - і куточок твоїх губ осміхнувся мені, а очі спалахнули. Уже наступної миті твої ноги торкнулися землі, з очей зникло світло, і ти побігла.

Я дивився тобі у спину. На треку стояли перешкоди, і ти рушила, легко перестрибуваючи іх усі. Земля під тобою здіймалася та опускалась, але це мовби ніяк не впливало на твої рухи. Абсолютна концентрація. Однак твоє обличчя - воно наче не брало у цьому участі. І я знову щось пробубонів, а мій товариш ляснув мене по потилиці.

- Навіть не мрій про неї, - мовив Скотт.
- Що?
- Рейчел Гант - у тебе жодних шансів.
- Це ж чого?
- Усе просто. Нейт Келсі.

Довелося відвести погляд від твоєї спини. Перед очима виник образ Нейта - півзахисник футбольної команди без жодного натяку на шию. Уже три роки утримує рекорд із тиску лежачи. Тим часом ти добігла до кінця поля та зникла у жіночій роздягальні.

- Ще побачимо, хто кого.

Знову ляпас.

- Хлопче, та тебе треба лікареві показати.

Шкода, що він не показав.

Дружина тренера працювала у приймальні декана[19 - Мова йде про навчання у старшій школі.] - вона завжди мені допомагала, так що я попросив у неї твій розклад. Щойно я його проглянув, як у мене з'явилося неймовірно сильне бажання узяти інший факультатив. Мого куратора переконати було непросто.

- Що ти хочеш вивчати?
- Латинську мову.
- Навіщо?
- Мені подобається, як люди розмовляють латиною.
- Люди не розмовляють латиною відтоді, як упав Рим.
- А він що, впав?
- Бене.
- Ну, я вважаю, що ми дарма забули цю прекрасну мову. Настали часи для відродження латини!
- Як ії звати?
- Рейчел Гант.
- А що, не міг одразу сказати? - І він підписав мені факультатив.
- Наступного разу казатиму.
- Нехай щастить, хлопче.
- Дякую.
- Слухай, у тебе гарна страховка?
- Так. А чого ви питаете?
- Ти іi хлопця бачив?

Я прийшов у клас, мабуть, першим - щоб подивитись, як ти завітаєш. Добре, що я сидів, бо точно б гепнувся. Ти помітила мене, осміхнулася, підійшла та поклала свої книжки за парту ліворуч. Просто поруч зі мною. А відтак повернулася та простягла руку:

- Я Рейчел.
- Привіт! - Ну, може, я не з першого разу чітко відповів.

Пам'ятаю, я дивився у твоі очі й думав, що ще ніколи не бачив такої зелені. Вони були велики та круглі - я згадав Каа з «Мауглі», коли той гіпнотизував мавп.

- Ти Бен Пейн, - мовила ти.

Мені аж щелепа впала, і я лише кивнув. У коридорі за твоєю спиною один з моих товаришів по команді вже помирає зі сміху.

- Ти мене знаєш?

- Тебе всі знають.

- Усі?..

- Ти ж неймовірно швидко бігаеш, це всі знають.

Може, батько був не такий вже й поганий.

Ти осміхнулася - може, хотіла ще щось сказати, але передумала та розвернулася.

- Що? - тільки й міг вимовити я.

- Тобі ніхто не казав, що в тебе приемний голос? - усміхнулася ти.

Я торкнувся горла та октав на вісім вище від звичайного писнув:

- Ніхто, - потім відкашлявся, - ні, ніхто, - додав я вже нижче.

Ти розкрила зошит і почала гортати сторінки, закинувши ногу на ногу.

- Ну тоді я скажу. Він у тебе... теплий.

Решту навчального року ми з тобою були «друзями», бо я ніяк не міг зібрати докупи свої сама-знаєш-щойця й запросити тебе на побачення. Не забуваймо також про містера Голова-без-шиї, який міг запросто розірвати мене навпіл. Якби наздогнав.

На початку наступного року якось я зустрів тебе перед уроками - ми зіткнулися в коридорі, коли ти виходила з дівчачої роздягальні. Волосся в тебе було мокре після душу. На лобі - глибока зморшка, очі звужені.

- Гей, щось сталося? - спитав я.

Ти відвернулася та пішла до виходу, геть зі школи. Я встиг помітити, що очі в тебе заплакані, а кулаки міцно стиснуті.

- Нічого! - кинула ти через плече.

Я наздогнав тебе, узяв твій рюкзак, і ми разом пішли на стадіон.

- Може, розповіси, що сталося?

- Моя швидкість не росте! - вигукнула ти в розпачі.
- Хочеш, я допоможу?
- Хіба можеш? - наморщила ти ніс.
- Ну, можу. Принаймні вважаю, що можу. Він, - я махнув рукою в бік кабінету тренера команди з кросу, - точно не може. Якби міг, уже б давно сказав тобі.
- Можна подумати, ти знаєш більше за нього! - Тебе нелегко було переконати.

Я тільки кивнув.

- І що ж це тоді?
- Справа у твоїх руках. Надто багато рухів убік і замало вперед. А ще, - я вказав на твій стегновий згинальний м'яз, - ти надто скуча отут. Через це в тебе короткий крок. Так, ти рухаєшся прудко, але треба збільшити крок. П'ять сантиметрів - і ти помітиш відмінність.

Ти так засмутилася, наче я сказав, що форма тобі не личить і ти в ній здаєшся товстою.

- Що, правда?
- Я знов кивнув і почав озиратися, шукаючи твого бойфренда. Узагалі та наша розмова була, мабуть, найдовшою розмовою на людях.

Ти поклала долоні на стегна.

- То ти можеш це виправити?
- Ну, я не здатен цього виправити. Проте можу бігти поруч, і ти ніби подивишся на себе збоку. Можливо, нам вдастся дібрати тобі новий ритм - з довшими кроками. Щось подібне до того, як ти йдеш по тротуару та, наприклад, наступаєш на кожну плитку. Є інший спосіб: якщо бігти з кимось, у кого довший крок - твій мозок зможе сам підлаштуватися. В обох випадках крок має стати довшим.

- І ти мені допоможеш?
- Ну, так... Хіба ж я можу тобі відмовити?

Ти згорнула руки на грудях.

- І ти досі мовчав? Ти ж не звертав на мене жодної уваги!

Я й досі озирався, шукаючи твого гевала. Мені здавалося, ніби він просто дихає в потилицю.

- А що твій... твій отой комод без шиї?

- Якщо ти не чув, генію, ми розійшлися ще торік!
- Правда? - Я почухав потилицию. - А я й не знат.
- Може, на треку ти і швидкий, але отут, - ти постукала мене в груди, - я можу ще й бігати навколо тебе кругалі.

Ти й досі бігаєш.

Розділ п'ятий

Я розплющив очі. Навколо панувала темрява. Біль посилився. Я клацнув кнопку на годиннику: 4: 47 ранку. Ми розбилися приблизно шість годин тому. Сонце зійде години через дві. Хоча, якщо взяти до уваги, що ми на чималій висоті, може, й раніше. Дуже холодно. Навряд чи проживу ще бодай чверть години, якщо просто зараз щось не вдію. Мене вже колотить, зуби цокотять. Гровера вкрив шар снігу сантиметрів десять завтовшки. Мій ремінь безпеки і досі був пристебнутий, хоча крісло піді мною зламалося.

Ешлі лежала ліворуч від мене. Простягнувши руку, я намацав сонну артерію на шиі - серцебиття прискорене, але вона не видає ані звуку. Розгледіти ії обличчя в пітьмі я не міг. Я намацав довкола сніг та бите скло. Праворуч під руку трапився компресійний мішок зі спальником, пристебнутий до Гроверового сидіння. Я смикнув за мотузку і повільно витяг спальний мішок. Іще якийсь час знадобився, щоб знайти застібку та розстебнути його, після чого я, як зміг, укрив себе та Ешлі. Рухатися було вкрай тяжко - від болю зліва в грудях мені забивало подих. Я спромігся хіба що засунути ії ноги у кінець мішка. Одну ногу точно пошкоджено. Собака стрибнув до нас грітися. Я знов натиснув кнопку та поглянув на розплівчасті цифри 5: 59 на розмазано-зеленому тлі. За кілька метрів попереду я побачив лопаті пропелера, укриті снігом. Бракувало шматка однієї лопаті.

На світанку мене збудив собака - він стрибнув на груди та лизнув мене в ніс. Із сірого неба валив рясний сніг - Гровера вже майже не було видно. Сантиметрів тридцять випало. Десь поруч росла якась ялинка - я бачив одну з ії гілок. Холодно. Я засунув долоні під пахви. Пуховий спальний мішок - це одночасно і добре, і не дуже. Добре, бо я зігрівся і кровообіг покращився, а ще я не помер від холоду. Не дуже - бо з кровообігом посилився й біль у ребрах.

Ешлі так само тихо лежала поруч і не рухалася. Я знов торкнувся ії шиї: серцебиття трохи уповільнилось, але було досить сильним. Значить, організм уже використав усі запаси адреналіну, що викинув у кров під час аварії.

Треба ії оглянути. Я повільно сів і почав уважно ії роздивлятися. Обличчя набрякло, усюди запечена кров, на голові й на лобі кілька порізів. Плече точно вибиті: рука низько висить у рукаві куртки. Засунувши правицю в рукав, я намацав ії руку, міцно взявся та потягнув униз. Жили в суглобі

напружилися та повернули кістку на місце. Я спробував поворушити ії рукою: кістка ходить занадто вільно (я згадав, що вона розповідала про інші вивихи), але принаймні все на місці. Загалом плечі вправляти доволі легко, якщо знати, як зробити потрібний рух. Щодо внутрішніх пошкоджень - то це пізніше, бо треба ії роздягти. Тепер черга ніг. Я обережно обмацав боки: м'язисті, сильні. Тут усе нормальну. Далі ноги. З правою все гаразд, а от з лівою біда.

Коли літак загатився в якийсь камінь, стегнова кістка Ешлі не витримала удару. Може, саме цієї миті вона кричала. Усе стегно неабияк набрякло та стало вдвічі більшим. Штани щільно охоплювали ногу. Пощастило, що кістка не вийшла назовні. Треба вправити перелом, поки вона не прокинулась, але для цього мені знадобиться більше вільного простору. Тут же наразі як у апараті МРТ - навіть не повернуся. Я оглянув те, що залишилося від літака: по суті ми опинилися в такій собі печері зі снігу та уламків фюзеляжу. І це не так вже кепсько, з одного боку. Силою удару літак вstromило в сніг, а потім хурделиця ще й добряче затрусила нас згори. Може, звучить і не дуже добре, але завдяки цій сніговій ковдрі маемо тут температуру десь -2°C , а це точно тепліше, аніж надворі. Крім того, сніг добре захищає нас від вітру. Плексигласовий дах, притрушений снігом, пропускає трохи світла, і зараз це мені допоможе.

Я почав розширювати простір, викопуючи додаткове місце у снігу для ноги Ешлі. Собака активно мені допомагав, нарізаючи кола. Потім він стрибнув на коліна Гровера та спробував злизати сніг з його обличчя - мабуть, хотів спитати господаря, коли ж злітаємо. Руками копати я не міг, це стало зрозуміло майже одразу, тому, розгрібши трохи у Гровера під ногами, знайшов пластикову планшетку. Документи я викинув, а планшетка стала непоганою лопатою. Робота йшла повільно, але мені вдалося викопати досить велику печеру - чи радше поличку, - куди я міг покласти Ешлі та вправити ії ногу.

Знявши спальник, я постелив його на сніг. Потім обережно трохи підняв дівчину та почав укладати на снігову поличку. Це неймовірно мене виснажило, і я притулився до сидіння Гровера, намагаючись відсапнути. Дихати глибоко заважав гострий біль у грудях. На коліна стрибнув собака та лизнув мене в обличчя.

- Хлопчику, - прошепотів я, поплескавши його по спині. Ніяк не можу згадати ім'я.

На відпочинок мені знадобилося з півгодини. Я сів поруч та покликав Ешлі, але вона не відповіла. Добре, бо зараз буде боляче. Набагато гірше, ніж коли нога зламалася.

У пригоді став мій пасок. Я обмотав одним краєм щиколотку Ешлі, а другим - свій зап'ясток, щоб зручніше було тягти. Потім зняв свій лівий черевик та обережно сперся стопою між ії ногами. Готово. Я натягнув пасок міцніше та скопився обіруч за ії ногу, готовуючись тягти. Раптом я відчув на своїй нозі ії руку. Ешлі поглянула на мене з-під напівзаплющених повік, погладила мою стопу та прошепотіла:

- Давай, сильніше...

Я щосили потягнув за ногу, одночасно впираючись в неї своєю стопою та вигинаючи спину. Ешлі пронизав біль, ії голова захилилася назад, з горла вирвався придушений крик - а тоді вона знепритомніла. Нога розслабилась, і я поклав ії в природне положення та відпустив. Вона дещо провисла набік, лягаючи так само, як і здорована нога.

Узагалі в лікуванні переломів головне - повернути кістки в правильне положення і зафіксувати, аж поки кістка не зростеться. Завдання непросте. Я почав шукати, чим можна зафіксувати ногу. У мене над головою стирчали дві відламані стійки крила - десь до метра завдовжки та в палець завтовшки. Мабуть, іх переламало, коли відрвалося крило. Дешиця зусиль та часу - й ось маю дві металеві палици.

Коли я йду в гори, то беру з собою завжди два ножі: швейцарський армійський ніж і простий невеличкий складаний ніж із одним лезом. Оскільки в аеропорту я проходив контроль, то обидва вони наразі в моему рюкзакові, який я здавав у багаж. Рюкзак лежав за нашим сидінням - його добряче засипало снігом. Я побачив якусь його частину та почав розкопувати. Невдовзі з-під снігу з'явилася застібка, я засунув руку в кишеньку та навпомацьки знайшов ніж.

Це був мій швейцарський ніж із двома лезами. Я відкрив менше та розрізав штани Ешлі до стегна. Нога страшенно набрякла, а стегно вкривали майже чорні синці. Подекуди фіолетові. Зафіксувати ногу між стійками я вирішив ременями безпеки - вони були широкі та мали пряжку, за допомогою якої іх було зручно затягувати. Я зрізав ремені з нашого сидіння та надійно зафіксував ногу так, щоб жодна з пряжок не перетискала стегнову артерію, а ремені лежали рівно.

Ще я дістав з рюкзака свою футбольку й розірвав ії на дві ганчірки, які скрутів валиками та підклав під пряжку з обох боків. Таким чином я зміг тугіше затягти ремені, не перетискаючи артерію - нозі зараз потрібен добрий кровообіг.

Зрештою я мав іще раз завдати Ешлі неприємних відчуттів. Звісно, усе, що я робив раніше, важко назвати розслаблювальним масажем, але після всього цього мені довелось обкласти ії стегно снігом. Наразі треба теж бути обережним, щоб зменшити набряк, але не дати загальній температурі тіла опуститися.

Закінчивши з ногою Ешлі, я пошукав у рюкзаку та дістав термоштани і вовняний светр, у які я вбираюся в горах. Светр уже добре потріпало життя, але він дуже теплий, навіть коли мокро, і захищає від вітру. З Ешлі я зняв увесь одяг - куртку, піджак, блузку, бюстгальтер, - і заходився перевіряти, чи немає внутрішніх травм. Жодного синця я не знайшов - це добре. Я одягнув ії у штани та светр - звісно, на неї вони були завеликі, але принаймні сухі й теплі. Зверху я надягнув на неї ії куртку, але руки не став устромляти в рукави. Наостанок я загорнув ії у спальний мішок, наче мумію, та вище підняв ліву ногу. Відомо, що приблизно половину тепла нашого тіла ми втрачаемо через голову, тому я відшукав у рюкзаку вовняну шапку та насунув ії на Ешлі. Очі затулити ій не став, аби вона не злякалася, коли прокинеться вночі, і не подумала, що осліпла.

Турботи про Ешлі нарешті були завершені, аж раптом я помітив, як пришвидшився мій пульс та як часто дихаю. Біль у грудях значно посилився. Я забрав руки з рукавів усередину й ліг поруч із нею, прагнучи зігрітися. Собака пробіг два кола за своїм хвостом і вмостила між нами настільки звично, наче спав так кожного дня. Я лежав та дивився на припорошене снігом тіло Гровера, а потім нарешті заплющив очі. Ешлі простягла свою лівицю та торкнулася мене. Я сів і побачив, що вона щось шепоче.

Прихиливши вухо ближче, я почув:

- Дякую.

Розділ шостий

Зараз день. Падає густий сніг. Холодно - я бачу власний подих. І дуже тихо. Цілковита тиша. Наче хтось вимкнув звук у всьому світі.

У Ешлі справи не дуже добре. Я підозрюю, що можуть бути якісь унутрішні пошкодження. Плече та ногу я вправив, але треба зробити рентген, а нозі знадобиться операція, щойно ми звідси заберемося. Коли я вправляв ногу, вона зомліла і відтоді спить. Іноді розмовляє уві сні. На обличчі, руках та голові є кілька глибоких порізів, але, перш ніж іх зашити, я маю з нею поговорити, тому це почекає. У літаку я знайшов куртку для рибальства з купою приладдя. У ії кишени відшукалося хірургічне моноволокно - якраз згодиться на шви.

Гровер, пілот, на жаль, не вижив. Я вже казав? Не пам'ятаю, казав чи ні. У нього зупинилося серце. І він посадив літак уже після цього. Я не знаю як. Насправді це майже героїчний вчинок - ми обое пережили аварію.

Ну і про мене. Думаю, два чи три ребра зламані. Коли вдихаю, відчутно різкий біль - можливо, пробита легеня. Хоча ми на висоті понад три з половиною тисячі, тут і без цього важко дихати. Я обміркував імовірність того, що нас урятують, і, якщо чесно, вона майже нульова. Ми нікому не сказали, що сіли в літак. Гровер не заповнював жодних паперів і нікому не повідомив, що взяв на борт пасажирів - диспетчери про нас не знали.

У профіль Гровер дещо нагадував моого батька. У найкращі моменти його життя. Хоча Гровер, гадаю, був набагато лагідніший.

Хтось казав, що мій батько був покидьком. Деспотичним покидьком. А дехто твердить, що мені пощастило з таким відданим батьком. Правда, оці другі в моєму домі й до вечора не дожили б. Мама теж не витримала. Він жахливо до неї ставився, і вона швидко пірнула у пляшку. Він же почав жбурляти ії з одного реабілітаційного центру в інший, зрештою позбавивши батьківських прав. Батько рідко програвав. Я й досі не знаю подробиць. Мені можна було хіба що розмовляти з матір'ю по телефону.

Кажуть, дітей треба виховувати батогом і пряником. Так от з батогом батько ладнав чудово, а пряників удома я і не бачив. Уранці о 4: 55 він вмикав у

моїй кімнаті світло. За п'ять хвилин я мав уже одягнений стояти коло чорного ходу. У шортах, двох кофтах і кросівках.

- Ворушися, кілометри самі себе не бігають.

- Так, сер.

Частіше за все я спав уже одягнений. Я пам'ятаю, як ти вперше залізла в мое вікно та поплескала мене по плечу:

- Гей, а чого ти в одязі?

- Побудь тут іще години чотири - і дізнаєшся, - поглянув я на двері.

- Е ні, дякую. На тобі ще й дві кофти? Тобі не жарко?

- Та вже звик.

- Давай-но вставай, забираймося звідси.

Я бігав до станції рятівників і назад. Дев'ять з половиною кілометрів. Не знаю, чому саме стільки. Батько називав це розминкою. Можливо, важливу роль тут відіграли пончики, які продавали поруч зі станцією. Схитрувати було ніяк: він брав машину та іхав до крамнички з пончиками, сідав за столик коло вікна й дивився на океан з пончиком ув одній руці та кавою в другій. Він заміряв мій час, коли я добігав до станції та торкався червоного стільця, що стояв на пляжі. Якщо я прибігав швидше, ніж звичайно, він мовчки доідав пончик і дивився, як я біжу назад. Якщо ж час був гірший, він вискачував із крамнички та волав:

- Сім плюс! - або ж: - Двадцять плюс!

Я навчився бігати на межі можливого, контролювати свій час, розраховувати сили та пришвидшуватися. Страх навчав швидко.

Коли я добігав додому, батько був уже на пляжі та чекав на мене. Тут мені можна було зняти свої дві кофти, і я починав бігати короткі дистанції на швидкість. По понеділках ми бігали дванадцять по 660 метрів. По вівторках - по 550. По середах - по 440. Ну і так далі. А от у неділю я мав вихідний. Щоправда, насолодитися ним було важко, адже наді мною постійно висів неминучий понеділок. На завершення завжди були скакалка, присідання, прес, віджимання, медбол та інші знаряддя для катування, які батько знаходив. Особливо він полюбляв тримати в мене над колінами бамбукову палицю та кричати:

- Вище!

Я піднімав коліна вище, але ніколи не було «досить» високо.

- Біль - це слабкість, що виходить із твого тіла, - говорив він низьким голосом, киваючи головою.

А я просто з останньої сили піднімав ті коліна, витріщався на пісок та думав: «Може, задля різноманіття виженемо трохи слабкості з твого клятого тіла?»

«Слабкості» у його будинку я втратив чимало.

Ще до сьомої ранку я пробігав 11-16 кілометрів залежно від дня тижня. Потім ішов до школи та докладав усіх зусиль, щоб не заснути просто на уроці. Після уроків виrushав тренуватися на стадіон чи бігав кроси з командою - після моих ранкових катувань це було просто відпочинком.

У батька була своя фірма з півсотнею трейдерів, яких він нерідко виганяв, якщо вони не могли впоратися з навантаженням. Без жодного жалю. Фондовий ринок зачинявся о четвертій вечора, тож о 16: 15 він, розпустивши краватку й діставши секундомір, кидав на мене сердитий погляд через паркан стадіону.

Відданості у нього було хоч греблю гати, це точно.

У старшій школі я виграв спринт на 400 метрів - прийшов за 50,9 секунд, - був першим в естафеті на 4×400 та зробив милю[20 - Єдина офіційна дистанція з неметричним виміром. Дорівнює 1609,344 м.]за 4: 28. Я тричі став чемпіоном штату. Тато забрав мене зі стадіону та мовчки відвіз додому. Жодного святкування. Ніякого відпочинку.

- П'ята ранку настане як завжди. Якщо хочеш наступного року прийти менш як за чотири хвилини - у тебе чимало справ, юначе.

Десь тоді я почав розуміти, що для батька головне - моі показники. І що ці показники ніколи не будуть достатньо добрими. У навчанні він вимагав від мене тільки п'ятірки - «четири з плюсом теж непогано, але краще б тобі трохи напружитися». Друзів у мене було мало, бо за межами школи я або бігав, або спав.

У передостанньому класі я побив кілька рекордів штату та країни. Щоправда, популярним хлопцем мене це не зробило - усі дівчата дивилися лише на футbolістів. Хоча ті, хто зновся на справі, почали мене поважати. Наприклад, бігуни. І ти.

Ти принесла в мое життя сміх і світло. Тепло. Ти бігала разом зі мною, кидала на мене веселі погляди та змахувала краплини поту з чола. А я - я думав лише про те, як мені змити з себе усе, що ліпив батько, й умитися тобою.

Батько виліпив мене. Він зробив мене тим, ким я є. Але його головним інструментом був біль. Він лишав мене порожнім. Я не вмів відчувати нічого, крім болю. А ти - ти сповнила мене до країв. Уперше я міг тренуватися і не знати болю. Ти дала мені те, чого я ніколи не знов: любов, що не залежала від секундної стрілки.

Коли я прокинувся, було темно. Годинник сповістив, що вже 12: 01 ночі. Минув цілий день. У голові промайнула думка перевірити дату. Щоб усвідомити це, знадобилося кілька секунд. Не один день, а два. Ми з Ешлі проспали тридцять шість годин поспіль.

Крізь прозорий дах на мене світили мільярди зірок. Здавалося, іх можна торкнутися. Та велика зелена пляма, яку ми бачили на моніторах в аеропорту, пройшла, лишивши по собі товсту білу ковдру. Я озорнувся й позаду ліворуч побачив величезний місяць. Схотілося зійти на оту гору ліворуч та з ії верхівки ступити просто на місяць.

Знов почав навалюватися сон. Я думав про те, що маю зробити. Найголовніше – іжа та вода. Вода навіть на першому місці. Якщо в Ешлі інфекція, треба примусити ії нирки працювати, а для цього треба чимало рідини. Від шоку організм утрачає дуже багато води, а ми з моменту аварії живемо суто завдяки адреналіну. Тож-бо завтра у нас буде тяжкий день. Особливо на такій висоті. Якщо GPS не відмовить, я спробую зрозуміти, де ми є, – на рятувальників сподіватися марно. Ми нікого не сповістили про політ. Та навіть якби хтось і зінав, то через бурю ми однаково відхилилися від курсу більш як на 250 км. Навіть якщо нас і шукатимуть, то ім знадобиться не один тиждень. Якби нас уже шукали літаки, мабуть, ми щось почули б чи побачили... Проте нічого. А може, навіть гірше: нас шукали, а ми все проспали. Єдина наша надія – це аварійний радіомаяк.

Блакитне небо освітилося сонцем. Я спробував поворушитися, але м'язи страшенно задубіли. Важко було навіть голову підвести. Якщо ви колись потрапляли в автомобільну аварію, вам легко уявити, що саме ми відчували. Так, у момент аварії дуже боляче, але через два-три дні біль стає просто пекельним. Я таки примусив себе сісти та сперся на якийсь камінь. До речі, це, мабуть, він і зламав ногу Ешлі.

При денному свіtlі стало краще видно, що з нами сталося. Напевно, коли літак уперше торкнувся схилу, під нами було приблизно два з половиною метри снігу, дерева й каміння. Щось – дерево чи камінь – відтяло нам ліве крило. Через це літак сильно нахилився праворуч, крило зачепилося за щось, і нас почало перекидати. Десь після третього разу праве крило міцно вгрузло, і літак жбурнуло на той камінь, що зараз за моєю спиною. Літак вдарився в нього – і нога Ешлі зламалася. Як вислід, ми опинились у відносно цілому шматку фюзеляжу, закопаному у сніг поруч із великим каменем та якимись деревами.

Так, спочатку погані новини. Літак Гровера був жовто-блакитний – такі кольори легко помітити. Та наразі його майже повністю вкрило снігом і він став тією горезвісною голкою у сіні. Ще й хвіст відірвало. Усе, що мені вдалося знайти, – якісь помаранчеві уламки. Значить, ніякого сигналу на частоті 122.5 не буде і ніхто нас не шукатиме. Ніхто не прийде на порятунок. Ось така гірка правда. Саме ії я маю повідомити Ешлі.

Була і гарна новина – одна. Ну, як гарна. Відносно. Сніг, що щільно вкрив літак, добре захищає нас, бо інакше ми вже були б мертві. Мінус два градуси краще, ніж мінус тридцять два.

Ешлі ще не прокинулася. Обличчя в неї почевоніло – мабуть, гарячка. А це скоріш за все означає інфекцію. Украї недобре, але доволі очікувано. Треба якомога швидше напоїти її.

Єдиний спосіб пересування, приступний мені на той момент – повзання, тому я підліз до рюкзака та знайшов там свій джет-бойл. У чашу я набив чистого снігу ззовні та запалив пальник. Блакитне полум'я почало швидко топити сніг, і я поступово додавав іще. Шум від моих рухів розбудив Ешлі. Обличчя її набрякло настільки, що вона ледь могла розплющити очі. Нижня губа спухла. До речі, зараз, поки видно, треба зашити її порізи.

– Ось, випий, – я простягнув їй чашу теплої води.

Вона почала съорбати.

У мене десь у наплічникові була коробка знеболювального. Мені вкрай хотілося ковтнути відразу чотири пігулки, але я знов, що Ешлі вони потрібні більше. Особливо через кілька днів. Отож я знайшов ліки, дістав чотири та дав їй.

– Ось, треба це ковтнути.

Вона кивнула, поклала одну на язик та запила. Потім ще тричі. Сніг навколо її ноги давно розстанув, і нога знов набрякла. Від набряку біль посилюється, так що треба його зменшити. Пігулки допоможуть дати раду зсередини, а сніг – ззовні. Тому я знов обережно огорнув ногу снігом, помацавши артерію на нозі, щоб перевіритися, що кров добре циркулює. Ешлі повільно допила всю воду – загалом десь 230 мілілітрів. За день треба буде дати їй ще п'ять разів по стільки ж. Півтора літра води на день нагадають ниркам, що треба братися до роботи.

Я знов наповнив чашу снігом, щоб зігріти води собі. Ешлі очами-щілинками оглядала нашу печеру, собаку, купу свого роздертого одягу, зламану ногу і нарешті спинилася на тілі Гровера. Близько хвилини вона його роздивлялася.

– Він що?..

– Він помер ще до того, як літак упав. Гадаю, щось із серцем. Не знаю навіть, як він зміг посадити літак.

Вона повільно піднесла руку та почала обмачувати голову і лице. Вираз її обличчя повільно змінювався.

– Я накладу шви на глибокі порізи.

– Який сьогодні день? – прохрипіла Ешлі.

Я розповів їй коротку версію подій. Жодної реакції.

У рибальській куртці Гровера знайшлося хірургічне моноволокно та гачок з мушкою. Мушку я відірвав, а от гачок слід було випрямити. Для цього потрібен інструмент – голіруч це важко зробити. У Гровера був якийсь на поясі, здається. Я простяг руку, намацав чохол та розстебнув його. Тіло вже задубіло і навіть не поворухнулося, коли я дістав мультитул. Треба

буде його поховати. Після того як я накладу шви Ешлі та знайду нам щось попоїсти. Гровер вже нікуди не квапиться.

Усе, гачок рівний. Я усилив волокно у вічко та спробував сплющити його плоскогубцями, щоб воно пройшло крізь шкіру. У Ешлі по щоках котилися сльози.

- Його дружина, мабуть, страшенно хвилюється...

Ми ще не встигли обговорити ситуацію і свое становище. Своє паскудне становище. З досвідом я дізнався, що медицину й альпінізм поєднує одне: треба боротися з кожною проблемою по черзі. Наразі це ії обличча та голова. Решта - потім.

Розбиваючи снігову кірку тим самим мультитулом, я викопав іще одну поличку поруч із «ліжком» Ешлі - цього разу трохи нижче. У лікарні я часто навідую своїх пацієнтів після операції - для цього беру низенький стілець на коліщатах, щоб опинитися на рівні очей пацієнта або навіть нижче (я помітив, як важко людям у такому стані дивитися вгору). Ось ця друга поличка й була звичним для мене стільцем. Навіть у такій ситуації не можу нехтувати лікарською тактовністю.

Під поривом вітру гілка шкrebнула прозорий дах. Я нарешті спромігся відшукати в рюкзаку свій спальний мішок та простелив його на другій поличці. Досі ми спали в одному - тепер буде зручніше.

Я знов піdnis чашу з водою до вуст Ешлі та витер сльозу з ії щоки.

- Що болить?

- Я через нього, - вона кинула погляд на тіло.

- А ще щось болить?

- Серце.

- Фізично чи ємоційно?

Вона поклала голову.

- Знаєш, як давно я хотіла заміж? Як я чекала цього дня? Як планувала весілля? Усе... усе своє життя...

- Узагалі-то я питав про фізичні відчуття.

- Усе болить.

- На жаль, мені доведеться завдати тобі ще болю. Треба накласти кілька швів.

Ешлі лише кивнула.

Глибокими були два порізи. Один на голові - тут вистачить двох швів, і це не буде боляче. Другий - над правим оком посеред брови. У неї на цьому

місці лишився шрам від якоїсь старої травми, і під час аварії шкіра знов луснула.

- Тут наче був шрам.

- Національні змагання. Мені було вісімнадцять. Прогавила удар - і так його й не побачила.

Я вже зав'язував вузлик першого шва. Черга другого.

- І що, ти знепритомніла?

- Ні. Я страшенно розізлилася.

- Чого?

- Бо зрозуміла, що на випускних фото матиму вигляд п'янички.

- І що ж було далі?

- Зворотний удар ногою з оберта, далі подвійний круговий, і на завершення осьовий удар ногою. Упав тарганом.

- Це як - «тарганом»?

- У нас були назви для різних поз, у яких падали переможені.

- А які ще були пози?

- Дельфіном, тарганом, у танку білої людини та ще кілька.

Я зав'язав третій шов та перерізав нитку.

- Ось. Цього поки що досить. А коли дістанемося лікарні, пластичний хірург тут усе віправить.

- А що з цією чудовою шиною з трубок? Нога мене просто вбиває.

- Вибач, але це найкраще, що я можу наразі зробити. Я вправив перелом, однак без знімка важко щось сказати. Знову ж таки, у лікарні тобі зроблять рентген, і якщо кістка стала нерівно, то я б радив, і, гадаю, лікарі за мною погодяться, зламати ще раз. Після цього в тебе з'явиться пара чудових прикрас, що пищатимуть в аеропорту на контролі. У будь-якому разі, будеш як новенька.

- Ти вже двічі сказав слово «лікарня». Ти так упевнений, що за нами хтось прийде?

Ми обое підвели очі та поглянули в чисте небо між крилом і сніговою стіною. Просто над нами пролетів великий літак - на висоті близько десяти тисяч метрів. Ми розбилися майже щістдесят годин тому і відтоді не чули анічогісінько, крім власних голосів, завивання вітру та шурхоту гілок.

Літак ішов надто високо - навіть не чути його двигунів.

- Ми іх бачимо, а ось вони нас - навряд чи. Усі сліди нашої катастрофи надійно приховані під снігом. Раніше від липня тут ніхто й не побачить решток літака.
- Однаке літаки мають надсилати якийсь сигнал SOS, чи не так?
- Так. Але прилад, який мав би надіслати цей сигнал, розтрощило на мільйон друзок.
- Може, треба виповзти назовні та помахати чимось?.. Сорочкою чи, може...
- Я захихотів, і груди пройняв біль - рука рефлекторно скопилася за болюче місце.
- Що таке? - Ешлі стурбовано поглянула на мене.
- Думаю, зламано кілька ребер.
- Дай-но я подивлюся.

Я підняв кофту. Себе я не оглядав, але, певен, синець мав проступити добрячий. Виявилося, що весь лівий бік у мене густо-фіолетового кольору.

- Та це нічого. Болить, тільки коли дихаю, - заспокоїв і я, і ми обое засміялися.

- Я наче забув спитатися, чи можна перейти на ти. Ви не проти?

- Тільки якщо поводитимешся члено, - відповіла Ешлі.

Ешлі завмерла, терпляче чекаючи, поки я зав'язував шостий шов - у неї на руці. Обличчя ії стало серйозним.

- Господи, повірити не можу! Ми лежимо хтозна-де у горах, ти шиєш мої порізи, і ми сміємося. З нами точно щось негаразд.

- Ну, таке важко заперечити.

Я ретельно оглянув те плече, яке вважав здоровим. Камінь чи, може, гілка глибоко розрізали сантиметрів із десять шкіри. Ешлі поталанило, адже коли літак упав, руку щільно притисло до снігу і це спинило кров. Тут необхідно накласти десь дванадцять швів.

- Дай мені, будь ласка, руку - треба витягти ії з рукава.

Ешлі повільно почала витягати руку. Обличчя кривилося від болю.

- До речі, звідки у мене така чудова кофтина?
- Я перевдяг тебе вчора. Твій одяг змок.
- Мені дуже подобався той бюстгалтер.
- Він отам, сохне, - махнув я кудись назад.

Про той поріз на руці вона й не здогадувалася:

- Це ж треба, а я і не бачила.

Я почав пояснювати ій дію тиску та холоду, а сам по черзі зав'язував вузлики. Вона розмовляла зі мною, але намагалася не дивитися, що я роблю.

- Тож, як думаєш, які в нас шанси?

- А ти полюбляєш усе в лоб казати, еге ж? - поцікавився я замість відповіді.

- Ну, а навіщо ходити околяса? Усі ці втішання не допоможуть нам швидше звідси забратися.

- Маєш рацію. Тоді в мене кілька питань: ти комусь повідомила, що сідаєш у літак?

Ешлі похитала головою.

- Не відправила нікому е-мейл? Не потелефонувала? Ніяк не сповістила?

Знов той самий жест.

- Тобто на планеті Земля жодна людина не знає, що ти сіла у приватний літак та спробувала дістатися Денвера?

Те саме.

- От і я нікому не повідомив.

- Господи... - Її голос зірвався на шепіт. - Усі гадають, що я в Солт-Лейк-Сіті. Принаймні ще вчора гадали... Зараз вони вже розуміють, що я зникла. Але ж де вони мене шукатимуть? Вони ж тільки знають, що я взяла ваучер у готель...

- А судячи зі слів Гровера, я взагалі не можу знайти жодної причини сподіватися на те, що нас шукатимуть. Немає жодного документа стосовно нашого польоту - пілот не заповнював ніяких паперів, бо вони, за його словами, були не потрібні. І - ось ця частина подобається мені понад усе, - дві дорослі людини з вищою освітою сіли в літак, не сказавши про це жодній живій істоті. Ми зробили все, щоб цей політ наче й не існував.

Ешлі ошелешено дивилася на Гровера.

- Але ж він таки існував... - Вона перевела погляд. - Я просто думала, що ми швиденько долетимо до Денвера... Втічено від тієї бурі. У мене з'явиться двоє нових друзів. І я покваплюся далі у своїх справах...

- Ешлі, пробач мені, будь ласка, - урвав ії я. - Знаю, що понад усе тобі хотілося б опинитися десь у манікюрному салоні або готовуватися до передвесільної вечері.

- Не звинувачуй себе, - вона похитала головою. - Ти ж хотів як краще. Я була дуже рада, що ти запропонував мені полетіти. Звісно, не зараз, - вона окинула поглядом нашу «печеру» та лягла на свій мішок. - Ми з подругами планували іхати у спа на масаж. Чув про масаж гарячими камінцями? Ото на такий. А тепер замість гарячих камінців у мене крига. Й одна холодна каменюка, - кивнула вона в бік уламка скелі, на який я спираємся. - Десь там зараз весільна сукня, яку нікому вдягти, та наречений, котрого ніхто не чекатиме біля віттаря. Знаєш, скільки коштувалася сукня?

- Я певен, сукня нікуди не дінеться. І наречений теж, - я знову простягнув ій чашу з водою, і вона допила. Це вже сімсот мілілітрів. - Зараз твій гумор - це дар.

- А наскільки буде смішно, якщо я скажу, що хочу попісяти?

- Ну, насправді це добре. І не дуже добре водночас. - Я бачив, як вона лежить на мішку без жодної змоги поворухнутися.

- То як ми до цього поставимося?

- Треба придумати, як це владнати таким чином, щоб не тиснути на пошкоджену ногу. Господи, що завгодно віддав би зараз за катетер.

- Е, ні. Не треба отих штук. Терпіти іх не можу. Цей отвір загалом не призначений для того, щоб щось туди вstromляти.

Я дістав з рюкзака одну зі своїх туристичних пляшок із широким горлом.

- Ну, тоді ось таким трибом.

- Що, просто отак?

- Ну, оскільки збігати за кущ ти не хочеш, то доведеться робити це тут. Я допоможу. - Я видобув свій швейцарський ніж. - Штани треба буде розрізати до стегна збоку, а під тобою я викопаю ямку для пляшки та своєї руки. Якось так. Відсунемо твою білизну - і попісяєш у пляшку.

- А я думала, гірше вже нікуди.

- Мені ще й доведеться перевірити кількість сечі та ії колір.

- Колір?

- Чи немає крові. Бо якщо є, то імовірне пошкодження внутрішніх органів.

- Гадаєш, мені замало пошкоджень?

- Ну, я хочу точно знати, що іх немає.

Я розрізав штани та відсунув одяг убік. Спершина на здорову руку, Ешлі обережно підняла своє тіло.

- Кажи, коли можна, - глянула вона на мене.

Я підсунув пляшку та кивнув.

- Мабуть, це найпринизливіша мить у моєму житті.
- Якщо зважити, що я поедну ортопедію та медицину катастроф, мені важко згадати день, коли мені не випадало роздивлятися чиюсь сечу. І ставити катетер.

Дзюрчання припинилось, і вона поморщилася від болю.

- Десь болить? - спитав я.
- Та нога... - Вона знов узялася до справи, і пляшка почала наповнюватися. - У тебе пальці холодні, - додала вона.
- Ну, якщо це хоч трохи тебе заспокоїть, то пальці в мене холодні настільки, що я геть нічого не відчуваю.
- Я така рада, що зараз упісяюсь.
- Більшість моих пацієнтів зазнають якихось травм, і кров у іхній сечі майже завжди означає внутрішні ушкодження, - спробував я відвернути ії увагу.
- Це якось має мене заспокоювати або що? - Ешлі глипнула на мене.

Я дістав пляшку та оглянув ії вміст.

- Загалом має, - оголосив я.
- Ого, чимало.
- Це добре. І колір гарний.
- Мабуть, уперше я чую компліменти щодо кольору своєї сечі. Ніяк не можу збагнути, як на таке реагувати.

Я допоміг ій одягтися та закутатись у спальний мішок. Звісно, для цього довелось ії торкатись, і попри суто професійний підхід я все одно не міг абстрагуватися від ії оголеного беззахисного тіла. У думках з'явилася Рейчел.

Протягом усіх цих туалетних процедур Ешлі страшенно змерзла, і ії почало лихоманити. Сам я почувався так, наче в мене між ребрами стирчав ніж. Важко дихаючи, я ліг поруч.

- Ти приймав знеболювальне? - глянула вона на мене згори униз.
- Ні.
- Чого?

- Скажу тобі як е. Якщо ти думаєш, що зараз тобі боляче - зачекай ще дні три-чотири. Моих пігулок тобі стане на тиждень, а далі я нічим не зможу зарадити.
- Мені подобається ваш піджід, лікарю.
- У моєму рюкзакові ще є кілька пігулок рецептурного знеболювального, але іх краще поберегти - на той випадок, коли не зможеш заснути. Щоправда, цього вкрай мало.
- Складається враження, що ти постійно потрапляєш у такі ситуації.

- Ми з Рейчел часто ходимо в гори, і я дуже швидко дізнався, що наші плани та сподівання мало впливають на перебіг подій. Їх майже цілком визначає середовище. Тому ніколи не завадить бути до цього готовим - звичайно, залишаючись у межах розумної ваги рюкзака.

Ешлі глипнула на кучугуру, з якої стирчав мій рюкзак.

- А червоного вина там часом немає?
- Чого нема, того нема. А от джин із тоніком приготувати можу.
- Було б просто чудово. І розкажи мені, що ти тут зробив з моєю ногою. - Вона оглянула імпровізовану шину.
- Ну, загалом ортопедів часто називають столярами. На жаль, так воно і є. Так от, є гарні новини і не дуже. Шина, яку я оце змайстрував, доволі надійна - принаймні тимчасово. Але рухатися з цим ти не зможеш - хіба що я кудись тебе перетягну. Вона захищає місце зламу кістки від зайвих рухів. Якщо почне надто сильно тиснути - скажи, і я послаблю.
- Ну, відчуття таке, наче хтось угатив по нозі молотком.

Я підняв краечок спального мішка та підклав ще снігу з обох боків.

- Доведеться тримати і у снігу ще кілька днів. Так ми пришвидшимо процес загоєння і полегшимо біль. Єдиний недолік - тобі буде холодно.

- Буде?

Я закрив пляшку та поповз назовні:

- Я тут трохи приберу, добре? А ти, може, поки замов піцу.
- Я люблю пепероні.
- З анчоусами?
- Ніяких анчоусів!
- Згоден.

Я виліз із нашої фюзеляжної печери, проповз під крилом, обійшов дерево та зрештою опинився в сонячних променях. Температура була градусів на 15 нижче за нуль – тепліше, ніж я думав. Колись я чув, що сухий мороз витерпіти простіше, ніж вологий, а як на мене, холод є холод, хай якою була б вологість.

Ступивши на пухкий сніг, я провалився по пояс. Груди охопило болем, і я закашлявся. Здається, я не дуже успішно приховав свій крик болю, бо почувся стривожений голос Ешлі:

- Гей, у тебе все нормальноП?
- Так, нормально. Шкода, немає снігоступів.

Я спорожнив пляшку та спробував роззвирнутися. Навколо тільки гори та сніг. Ми опинилися на якомусь плато на узвишші. Ліворуч стояло ще кілька піків трохи вище за нас, але більша частина краєвиду спускалась униз. Отож, наразі ми десь на висоті 3500 метрів. Нічого дивного, що так важко дихати.

Досить на цьому. Я заліз назад до «печери» та впав на свою поличку.

- Ну, як там?
- Та байдуже.
- Не треба оцього. Просто кажи як є. Я впораюся. Кажи прямо.
- Гровер мав рацію. Це скоріше Марс, аніж Земля.
- Та ні, говори серйозно. Не ходи позавгородньо. Я звикла, що люди кажуть мені усе у вічі.

Я кинув на неї погляд. Ешлі не дивилася на мене – лежала з заплющеними очима.

– Там гарно. Дочекатися не можу, коли ти вийдеш подивитися. Панорама разюча. Ти точно такого ніколи в житті не бачила. Я вже поставив нам шезлонги, а хлопчик побіг робити коктейлі. Казав, що принесе за кілька хвилин.

Вона розслабилася та широко всміхнулася. Уперше відтоді, як ми тут.

- Добре, бо я вже почала хвилюватися. Гадала, все набагато гірше.

Мене просто вразила стійкість цієї жінки. Вона лежить тут напівмертва, і її тіло болить дужче, ніж більшість людей взагалі може собі уявити, вона пропустила власне весілля – і шанси на ії порятунок упевнено прямують до нуля. Ніхто нам не допоможе, крім нас самих. Хто завгодно в таких умовах панікував би, впадав у розпач та втратив здатність логічно мислити – а вона смеється! І не просто смеється, а примушує сміятися мене. А я вже думав, що давно забув, як це робиться.

Сили в мене більше не було. Мені конче потрібна іжа та відпочинок. Але спочатку відпочинок, бо, стомлений, я не зможу знайти нам харч. Так що я оголосив план:

- Нам потрібна іжа. Та шукати ії я не маю жодних сил. Отож із іжею розберуся завтра. А зараз я спробую запалити вогонь так, щоб не розтопити наше сковище, зігрю нам води та відпочину.

- З усього цього мені подобається лише думка про вогонь.

- Рятівники завжди застерігають іти з місця аварії. І це слушна порада. Утім, нам не пощастило: тут дуже високо, і ми отримуємо десь удвічі менше кисню, ніж звичайно. Зважаючи на наші рани, це вкрай недобре. Особливо для тебе. Так що завтра... Або післязавтра я почну думати, як нам спуститися нижче. Може, вийду на розвідку. А зараз - я відкрутив кріплення GPS-приладу та висмикнув з нього дріт живлення, - треба зрозуміти, де ми є, поки ця штука ще працює.

- Звідки ти знаєш, як усе це робити?

- Коли я був зовсім малий, батько побачив, що я можу бігати швидше за інших дітей. Тому він доклав до моого таланту свій запал - чи *raison d'être*[21 - Здоровий глупзд (фр.)], як він полюбляв казати. Ненависть не примусила на себе довго чекати, бо мої результати ніколи не були достатньо хорошими для нього. Він завжди сприймав мене лише з позиції секундоміра. Коли ми з Рейчел почали жити разом, нас потягло в гори. На той час я вже мав добре ноги та легені, тому ми швидко почали знаходити свої стежки, взялися купляти спорядження. Чи не кожні вихідні ми ходили в гори. Власне, тоді я дечого навчився. І вона теж.

- Я хотіла б з нею познайомитися.

- Ну, може, ще бойскаути чогось мене навчили, - всміхнувся я.

- Ти що ж, і бойскаутом був?

- Був. Це чи не єдине, що дозволяло мені на якийсь час позбутися батька - він подумав, що там мене зможуть навчити чогось, чого він не може. Тож він і возив мене на всілякі заходи.

- Ну й що, до якого рівня ти доріс?

Я стенув плечима.

Її така відповідь не влаштувала.

- Ну давай, зізнавайся. Ти ж, мабуть, якийсь там Яструб, чи Скопа, чи...

- Та щось таке.

- Ну скажи!

- Орел.

- Ага, Орел. Чудово. Скаут-Орел!

Думаю, ті балачки допомагали ій подолати біль.

- Ну що ж, тепер маємо змогу перевірити, чи дійсно ти заслужив ті значки.

- Ага, - я увімкнув GPS, і той блимнув лампочкою. Ешлі уважно глянула на прилад.

- А що, за роботу з електронікою теж давали значки?

Я постукав по корпусу.

- Та, гадаю, він просто замерз. Слухай, а поклади його собі в мішок, будь ласка. Може, зігріється та ще трохи попрацює.

Вона відсунула краечок, і я обережно поклав прилад ій коло коліна.

- Електронні прилади не люблять мороз - він зле впливає на мікросхеми. Та іноді іх ще можна відігріти.

- Вінс - мій наречений - анічогісінько про це все не знає. Якби він був у цьому літаку, то шукав би найближчий «Старбакс» і лаявся б, що мобільник не ловить. Господи, усе б віддала за чашку кави.

- Ну, усе віддавати не треба...

- Та ти що! У тебе є кава?!

- Мабуть, у мене крім бігу та гір є ще й третя пристрасть - кава. І не конче у такій послідовності.

- Даю тисячу доларів за чашку.

Я широ переконаний, що після компаса на друге місце у рейтингу туристичних винаходів заслуговує джет-бойл. А може, навіть і на перше. Хоча пуховий спальник також може з ним позмагатися. Я напхав у чашу снігу та клацнув пальником. Поки розставав сніг, я заходився шукати пакунок із кавою. На жаль, лишилося небагато - на кілька днів, якщо розтягти задоволення.

- Бен Пейн... Це ж просто диво! Ти приймаєш кредитки? - Ешлі справді зраділа, побачивши той пакунок.

- А ти дійсно поціновувачка. Це ж треба - вельми скрутна ситуація, а ми насолоджуємося такими дрібницями.

Колись за кілька доларів я придбав невеличкий аксесуар, за допомогою якого чаша джет-бойла перетворюється на френч-прес[22 - Прилад для настоювання та проціджування кави.] - він покращив не одну сотню ранків. Вода швидко закипіла, і я обережно всипав в окріп кави та почекав, поки вона осяде. А потім налив Ешлі чашку ароматного напою. Обережно взявши обома руками, вона піднесла ії до обличчя, на якому світилася щира усмішка. На мить здалося, що Ешлі пощастило відгородитися від світу, який щосили на неї навалився. Я зрозумів, що гумор допомагав ій змагатися з болем. Мені вже

доводилося таке бачити: люди нерідко використовують гумор чи сарказм, воліючи приховати якусь емоційну травму чи відволіктися від неї.

Біль Ешлі ставав дедалі нестерпнішим. У мене було сильне знеболювальне, та, на жаль, лише дві чи три пігулки. Й одна з них знадобиться сьогодні вночі. Наступні кілька ночей теж будуть тяжкими. Від того часу, як я дав ій знеболювальне, минуло вже шість годин, тому затерплими пальцями я видобув іще чотири пігулки та простягнув Ешлі. Вона швидко іх ковтнула і знов поринула в свою чашу.

- Чи не диво! Як чудово мати філіжанку кави, - прошепотіла вона, простягаючи чашку мені.

Я відпив ковточок. І дійсно чудово - Ешлі має рацію.

- Отам, - вона кинула на свій портфель, - є пакетик з якимись закусками. Я купила його у терміналі.

Я дістав пакетик із сушеними ананасами, абрикосами й горішками - він важив грамів триста. Ми обое взяли по жменьці та почали повільно жувати.

- Ніколи не ів таких смачних горіхів, - зауважив я.

Собаці я теж трохи дав - вони вмить зникли в його писку, і він знов підвів на мене голодні очі, а відтак підійшов ближче, поставив лапи мені на груди та принюхався.

- Ти не знаєш, як по-собачому «більше немає»? - спитав я.

- Авжеж, спробуй поясни! - засміялася вона.

Я дав песику ще трошки, але втрете довелось його відштовхнути та суворо сказати:

- Ні.

Той образився, відвернувся від мене та скрутівся калачиком на спальніку Ешлі. Ми сиділи в тиші й насолоджувалися кавою, аж поки не випили всю чашу.

- Тільки не викидай гущу. Її можна буде ще раз заварити. Ну а як вже стане зовсім скрутно, то й пожувати.

- А ти серйозно ставишся до кави. - Я дістав з ії мішка GPS-прилад і знов натиснув кнопку. Той радісно увімкнувся. - Ешлі, у тебе є записник чи щось таке?

- Так, у портфелі має бути.

Я дістав один з ії жовтих нотатників та олівець і спробував намалювати частину карти з нашим місцеположенням, яка з'явилася на екрані приладу. Ще записав точні координати. Із цим малюнком, що ним міг би пишатися будь-який п'ятирічний хлопчик, я виліз назовні та спробував зіставити малюнок з тим, що бачив на власні очі, а також запам'ятати орієнтацію хребтів згідно

з компасом – корисно точно знати, де південь, а де північ. Хоч я й не знаю, де я є, але можна принаймні обрати напрямок руху та дотримуватись його. Звісно, акумулятор GPS незабаром сяде, так що треба скопіювати якомога більше мапи. Наша ситуація дедалі погіршувалася, хоча здавалося, що пірше вже нікуди.

– У мене є гарна новина та погана. З якої починати?

– З гарної.

– Я знаю, де ми.

– А що там з поганою?

– Ми на висоті 3551 метр – з точністю до метра. До найближчої лісової дороги близько п'ятдесяти кілометрів через п'ять або більше гірських перевалів. У той бік, – я тицьнув пальцем. – До найближчого асфальтованого шляху чи чогось подібного до цивілізації вісімдесят кілометрів. Окрім того, тут майже всюди снігу приблизно з головою, – закінчив я.

Ешлі прикусила губу та задумливо оглянула наш сніговий сховок.

– Ось що я скажу. Тобі доведеться мене тут залишити, – вона грізно скрестила руки на грудях.

– Нікого я ніде не лишатиму.

– Слухай, тут нема чого навіть обговорювати. Ти не зможеш мене звідси витягти. Якщо ти підеш, то дістанеш шанс. Залиш мені каву – і давай, воруши своїми міцними ногами. А як вийдеш – даси координати цього місця рятувальникам, і мене заберуть звідси гелікоптером.

– Ешлі, пий-но каву.

– Питиму. А ти маєш визнати, що це єдиний варіант, – вона гостро глянула мені у вічі. – Так?

– Слухай, наразі я знаю тільки те, що нам потрібні вогонь та іжа, а ще варто спуститися трохи нижче. Як упораємося з цим – будемо думати далі. Треба розв'язувати по одній проблемі за раз.

– Але ж... – Вона була сильна, приголомшливо сильна. Такого не вчаться – із цим треба народитися. – Гляньмо правді в вічі. Можливо, це єдине адекватне рішення.

– Так, Ешлі, востаннє тобі кажу: я не збираюся нікого тут кидати.

Собака помітив, як змінився мій голос. Він підвів голову, встав, підійшов до Ешлі та вмостиився в неї під рукою. Вочевидь, іще не пробачив мені епізод з горішками. Вона почухала пса між вухами, і в того забурчав живіт. І знову цей ображений голодний погляд у мій бік.

- Та знаю я, знаю. Голодний ти. Не треба мені нагадувати.

Ми мовчки сиділи, слухаючи, як вітер шарпає шмат брезенту. Зрештою я заліз у свій спальний мішок та глянув на Ешлі:

- А ти завжди так зі своїми друзями?

- Як?

- Готуєш іх до найгіршого.

- Ну, якщо попереду чекає найгірше - то так і треба казати. Нічого ховатися від правди. Не треба від цього бігати. Якщо таке може статися, потрібно думати наперед. Принаймні коли оте найгірше станеться, то хоча б не зненацька.

Я нагрів нам ще води, бо треба багато пити, ну і з голодом так простіше боротися. Потім ми проспали до самого вечора. Зволікати з розв'язанням проблеми іжі більше не можна. Я не годен нормально функціонувати голодний - а надто ж коли треба продиратися крізь величезні кучугури снігу. Так що завтра в мене буде непростий день. Може, найважчий день у житті. А біль у грудях і не думає вгамовуватися.

Сонце сіло - і стало неймовірно холодно. Поки ще було щось видно, я виповз назовні та почав розгрібати сніг під ялинкою. З-під снігу я дістав кілька жмень сухих голок, уламків кори й гілочок, які склав купкою під крилом літака. Вилазити довелося тричі, і я дуже втомився. Ешлі уважно за мною спостерігала.

Дверцята з боку Гровера були металеві та трималися на одній завісі - важили, може, чотири чи п'ять кілограмів. Я підштовхнув іх знизу ногою, зняв із завіси та поклав під крилом. Ці дверцята покликані не дати вогню розтопити грубезний шар снігу під нами, а завдяки холодному повітря ззовні снігові стіни теж залишаться неушкодженими. Треба знайти запальничку. Звісно, я міг би розпалити вогонь джет-бойлом, але краще заощаджувати газ. Точно, у Гровера була запальничка!

Розгрівши сніг, я засунув руку до його кишені. Ось вона - мідна «зіппо». Я клацнув кришечкою - приемний звук асоціювався одночасно з Діном Мартіном[23 - Джазовий співак та актор.] і Джоном Вейном[24 - Популярний актор, відомий здебільшого завдяки вестернам.], - та круtonув коліщатко, поруч із яким негайно спалахнув вогник.

- Дякую, Гровере, - прошепотів я.

Запальничка була вся гладенька - відразу зрозуміло, що провела в кишені чимало років. Збоку було якесь гравірування, і я придивився уважніше: «Світло на моєму шляху». Від запальнички я підпалив невеличку гілочку та потримав, аж поки вогонь добре розгорівся, а відтак підсунув під купку сухих голок. Вони швидко підхопили полум'я, і я почав підкладати клаптики паперу й великі гілки. Ешлі дивилась, як доторяє пакетик з-під горішків.

- Смачнющі були горіхи.

Собака підповз до тепла і знову скрутівся пухнастим калачиком на мішку Ешлі поближче до вогню. Вогонь точно не був зайнім - нам відразу стало якось веселіше і не так боязко думати про брак іжі чи навіть можливості знайти. Сам я міг би проприматися десь із тиждень без харчів - на самій воді. Однак у такому стані з мене не буде жодної користі. Колись давно я бачив фільм «Живі»[25 - Фільм «Alive» Френка Маршалла. Кінострічка розповідає про авіатрошу в Андах, після якої загубленим у горах пасажирам довелося істи загиблих, щоб вижити.] - і мені було неймовірно огидно. І зараз навіть думка про тіло Гровера за штурвалом викликала не меншу огиду. Ні, я не істиму його. Ні. Навіть якщо питання постане руба, у найгіршому випадку в нас є собака. Щоправда, такий песик нагодує нас лише раз, так що, мабуть, уперше в житті його розмір дає йому неабияку перевагу. Був би він лабрадором чи ротвейлером, я всерйоз замислився б щодо стейку із собачини.

Ми мовчки дивилися на вогонь, дозволяючи собі відпочити від усього. Зрештою Ешлі порушила тишу:

- Я ось думаю, що подарувати Вінсу на весілля. І нічого не спадає на думку. Є ідеї?

Я підкинув іще одну гілку до багаття.

- Наше весілля ми святкували у хатинці в горах Колорадо. Невеличкій такій, вкритій снігом, - я гигікнув, - просто як наша оця. Ми з нею тоді ще платили студентські кредити і грошей не мали ані солі дрібка, тому домовилися, що не даруватимемо подарунків.

- Але ти таки щось подарував?

- Фіолетову орхідею.

- А, ось як уся та оранжерея почалася...

Я кивнув.

- Навзагал мені подобається, як ти говориш про дружину. Відчувається, що для таких людей, як ви, весільні обітниці - не порожні слова. - Ешлі вмостилася зручніше в мішку. - Я часто зустрічаю людей, які живуть із чоловіком чи дружиною наче з сусідом по кімнаті. Складається враження, що вони випадково зустрілися, незрозуміло чому взяли разом іпотеку та бозна-як народили спільніх дітей. При цьому кожен з них немов сам по собі. Тож-бо приемно почути, що буває інакше. Як ви з нею познайомилися?

- Давай я завтра розповім? Нам обом треба вже спати. - Я потер очі та простягнув ій пігулку рецептурного знеболювального.

- Що це?

- Сильне знеболювальне. Окситоцин з тайленолом.

- А багато його в тебе?

- Три пігулки.
- А чого ти сам не вип'еш?
- Мені не так боляче. А тобі вони ще знадобляться. Пий-пий, тобі треба добре поспати. На такій висоті вони ще й діють одна за дві...
- Це як?
- Через висоту ефект від однієї пігулки буде як від двох.
- А, тобто голова не болітиме?
- На жаль, головний біль може лишитися. Аварія, та ще й така висота... Проте через день-два ти звикнеш, і біль мине.
- Тобі теж болить?
- Так.

Вона потерла шию та плечі.

- Господи, у мене все затерпло.
  - Це від удару. Минеться.
- Її погляд упав на Гровера, і вона ковтнула. Він сидів метра за півтора від неї, задубілий, вже майже повністю засипаний снігом.
- Ми можемо щось для нього зробити?
  - Я поховаю його, але не зараз. Бо його треба буде перенести кудись, а я наразі й себе ледь переносити можу.
  - Ти дихаєш так, наче тобі вкрай боляче.
  - Нічого. Відпочивай. Я зараз повернуся.
  - У мене ще одне прохання.
  - Кажи.
  - Мені знову треба до вбиральні.
  - Звичайно, зараз.

Цього разу вона закінчила швидше. Сеча лишилася чистою, жодних ознак крові - чудово. Я знов обклав ії ногу снігом.

- Слухай, може, досить уже оцього? Я і так змерзла як цуцик.

Я намацав пульс у неї коло кісточки.

- Ну, якщо нога нагріється, тобі стане дуже боляче. І, повір, не варто знати, наскільки дуже. У таких умовах не слід із цим жартувати. Слухай, стає холодніше, тому, вважаю, нам варто спати поруч, щоб було трохи тепліше.

Ешлі кивнула, і я відгріб коло неї трохи снігу та поклав свій мішок.

- Котра зараз година?

- Кілька хвилин на сьому.

- Я зараз мала б бути в церкві. - Ешлі лягла, увіп'явши погляд у «стелю».

Я сів поруч. Від холоду наш подих повисав у повітрі невеличкими хмарками.

- Ти вже була заміжня?

Вона мовчки потрусила головою. В очах стояли слізози. Одна покотилася, і я прибрав ії рукавом та заразом оглянув шви над оком. Під очима набряк трохи спав, і стало видно, як схудло ії обличчя.

- Ну, ще будеш. От тільки заберемося звідси - і ти одразу поідеш на весілля. Просто трошки пізніше, ніж планувалося. - Я не майстер утішати, на жаль. - Тобі личитиме біле.

- Звідки знаєш?

- Ну, у мене теж було весілля. Щоправда, маленьке.

- Що, дуже маленьке?

- Так. Я, Рейчел та ії батьки.

- Справді маленьке.

- Так от, коли відчинилися двері... я побачив ії в тій довгій білій сукні... Скажу тобі, що цей момент чоловік пам'ятає всенікє життя.

Вона відвернула від мене голову - очевидно, не варто було такого казати.

- Вибач, Ешлі. Я думав, це якось тебе підбадьорить.

Уже приблизно за годину вона заснула - я зрозумів це з глибокого спокійного дихання, - і я виліз назовні з диктофоном. Богняне небо низько накинулося до моря снігу, і від червоного сонця розходилися білі стріли. Пес вибіг за мною. Його незначна вага дозволяла ходити по снігу, але йому не надто це подобалося. Лишивши мітки на кількох кущиках, він усівся та почав роздивлятися гори, але за мить змерз, чхнув і побіг до Ешлі грітися.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=27351054&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примітки

1

Мається на увазі оргскло. (Тут і далі прим. перекл., якщо не вказано інше.)

2

Оригінальна назва фільму «*Girl, Interrupted*».

3

Ідеться про фільм «*Sabrina*» 1995 року з Гаррісоном Фордом.

4

Young Men's Christian Association (YMCA) – Християнська асоціація молоді.

5

14000 футів – прибл. 4260 м

6

14197 футів – прибл. 4327 м

7

Карімат – розмовна назва туристичних килимків.

8

Jetboil – модифікований газовий пальник із чашею. Завдяки особливим технологіям швидко кип'ятить воду з низькою витратою газу.

9

Мультитул – універсальний складаний інструмент, що об'єднує кілька інструментів в одному.

10

Тер'ер Джека Рассела – невеличка мисливська порода собак; дорослий пес важить 5–6 кг.

11

Стівен Фоссетт – американський пілот та мандрівник. Дві тисячі сьомого року злетів на одномоторному літакові й зник безвісти. Наступного року туристи випадково натрапили на місце аварії його літака у горах Сьерра-Невада.

12

Гра слів на подібному звучанні прізвища «Пейн» (англ. Payne) та іменника «біль» (англ. pain). (Прим. ред.)

13

Фільм 1972 року. Головний герой з рівнинних місцин іде в гори, де намагається вести життя, протилежне життю «цивілізованої людини».

14

Антациди – група медичних препаратів для нейтралізації кислотності шлункового соку.

15

До регіону під назвою Середній Захід входить 12 штатів, розташованих у північно-східній та на півночі центральної частини США.

16

Будинок на колесах.

17

Крос - інша назва бігу по перетятій місцевості.

18

Відомий мюзикл 1965 року. Головна героїня має дуже коротке каре.

19

Мова йде про навчання у старшій школі.

20

Єдина офіційна дистанція з неметричним виміром. Дорівнює 1609,344 м.

21

Здоровий глузд (фр.).

22

Прилад для настоювання та проціджування кави.

23

Джазовий співак та актор.

24

Популярний актор, відомий здебільшого завдяки вестернам.

25

Фільм «Alive» Френка Маршалла. Кінострічка розповідає про авіатрощу в Андах, після якої загубленим у горах пасажирам довелося істи загиблих, щоб вижити.